

Česká zemědělská univerzita v Praze

Provozně ekonomická fakulta

Katedra humanitních věd

Bakalářská práce

**Obecní volby a formování orgánů místní samosprávy
v městě Sobotka (případová studie)**

Pavčina Guciová

© 2016 ČZU v Praze

ČESKÁ ZEMĚDĚLSKÁ UNIVERZITA V PRAZE

Provozně ekonomická fakulta

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Pavλίna Guciová

Veřejná správa a regionální rozvoj

Název práce

Obecní volby a formování orgánů místní samosprávy v městě Sobotka (případová studie)

Název anglicky

Local Elections and Formation of Administration in Sobotka (Case Study)

Cíle práce

Cílem bakalářské práce je charakterizovat komunální volby v roce 2014 ve vybraném územním samosprávném celku, a to jak z hlediska vývoje daného lokálního politického systému, tak z hlediska vývoje na krajské a národní úrovni politické vertikály. K dílčím cílům práce patří zejména charakteristika specifických sociálně ekonomických faktorů ovlivňujících lokální politický proces, identifikace lokálních aktérů politického procesu v obci a jejich vzájemných vztahů, odhalení způsobů vytváření kandidátních listin, jakož i objasnění mechanismu povolebního vyjednávání a formování orgánů územní samosprávy.

Metodika

Práce bude mít charakter případové studie a využije hlavní teoretické koncepce vztahující se k stranickým systémům, volebnímu procesu a formování volebních i exekutivních koalic na lokální politické úrovni. Metodicky bude práce založena na studiu dokumentů a na komparaci volebních dat Českého statistického úřadu. Doplňující informace budou získány semistandardizovanými rozhovory s lokálními politickými aktéry.

Doporučený rozsah práce

35 – 45 stran

Klíčová slova

Obecní zřízení, samospráva, lokální demokracie, komunální politika, volby, kandidátní listiny, politické strany, nezávislí kandidáti, povolební vyjednávání

Doporučené zdroje informací

BALÍK, S. Komunální politika: obce, aktéři a cíle místní politiky. Praha: Grada, 2009. ISBN 978-80-247-2908-4.
ČMEJREK, J. – BUBENÍČEK, V. – ČOPÍK, J. Demokracie v lokálním prostoru. Praha: Grada, 2010. ISBN 978-80-247-3061-5
ČMEJREK, J. Obce a regiony jako politický prostor. Praha: Alfa, 2008. ISBN 978-80-87197-00-4
KOČÍ, R. Obecní samospráva. Leges, 2012. ISBN 978-80-87576-28-1
NOVÁK, M. a kol. Úvod do studia politiky. Praha: Sociologické nakladatelství (SLON), 2011. ISBN 978-80-7419-052-0

Předběžný termín obhajoby

2015/16 LS – PEF

Vedoucí práce

doc. PhDr. Jaroslav Čmejrek, CSc.

Garantující pracoviště

Katedra humanitních věd

Elektronicky schváleno dne 30. 10. 2015

doc. PhDr. Michal Lošťák, Ph.D.

Vedoucí katedry

Elektronicky schváleno dne 10. 11. 2015

Ing. Martin Pelikán, Ph.D.

Děkan

V Praze dne 27. 02. 2016

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že svou bakalářskou práci "Obecní volby a formování orgánů místní samosprávy v městě Sobotka (případová studie)" jsem vypracovala samostatně pod vedením vedoucího bakalářské práce a s použitím odborné literatury a dalších informačních zdrojů, které jsou citovány v práci a uvedeny v seznamu použitých zdrojů na konci práce. Jako autorka uvedené bakalářské práce dále prohlašuji, že jsem v souvislosti s jejím vytvořením neporušila autorská práva třetích osob.

V Praze dne 8.3.2016

Poděkování

Ráda bych touto cestou poděkovala vedoucímu bakalářské práce doc. PhDr. Jaroslavu Čmejrkovi, CSc. za vstřícnou spolupráci a odborné rady. Dále bych chtěla poděkovat mým kolegům, pracovníkům Městského úřadu v Sobotce, za ochotu při poskytování potřebných informací.

Obecní volby a formování orgánů místní samosprávy v městě Sobotka (případová studie)

Souhrn

Bakalářská práce je případovou studií a zaměřuje se na komunální volby v roce 2014 v městě Sobotka. Zachycuje proces voleb od podání kandidátních listin po ustavující zasedání. V teoretické části práce je v obecné rovině zobrazen systém obecní samosprávy a voleb do zastupitelstev obcí. Praktická část ukazuje město Sobotku z hlediska historie, správního vývoje, a základních geografických a socioekonomických údajů. Hlavní část práce analyzuje podané kandidátní listiny a výsledky voleb. Ty porovnává s výsledky na krajské a národní úrovni. Práce vystihuje povolební vyjednávání a formování orgánů územní samosprávy na ustavujícím zasedání.

Klíčová slova: Obecní zřízení, samospráva, lokální demokracie, komunální politika, volby, kandidátní listiny, politické strany, nezávislí kandidáti, povolební vyjednávání

Local Elections and Formation of the Local Administration in Sobotka (case study)

Summary

The Bachelor thesis is a case study of the local elections in 2014 in the town of Sobotka. It captures the election process from the submission of lists of candidates after the constituent session. The theoretical part presents the system of the municipal self-government and elections to the local government considering these generally. The history of Sobotka, the development of its administration as well as its geographical, social and economical characteristics are described in the practical part of the paper. The main part analyses the lists of the candidates as well as the results of the elections. Furthermore, these outputs are compared to the outputs of the regional and national level. Finally, the negotiations after the elections and the formation of the self-government are dealt with.

Keywords: Municipality, self-government, local democracy, municipal politics, elections, list of candidates, parties, independent candidates, post-election negotiations

Obsah

1 Úvod	12
2 Cíl a metodika práce	13
3 Teoretická východiska	15
3.1 Obecní samospráva	15
3.1.1 Působnosti obce	16
3.1.2 Zastupitelstvo obce	17
3.1.3 Rada obce.....	18
3.1.4 Starosta obce	19
3.1.5 Obecní úřad.....	20
3.1.6 Výbory a komise	20
3.2 Volby do zastupitelstev obcí	21
3.2.1 Volební obvod.....	23
3.2.2 Forma kandidatury	23
3.2.3 Struktura hlasu	24
3.2.4 Volební klauzule	24
3.2.5 Volební formule, rozdělování mandátů	25
3.3 Lokální politika	25
3.3.1 Politické strany v obcích.....	25
3.3.2 Nezávislí a sdružení nezávislých kandidátů	26
3.4 Politická participace a voličské chování	27
3.5 Povolební jednání.....	28
4 Město Sobotka	29
4.1 Historický a správní vývoj	29
4.2 Základní geografické a socioekonomické údaje	30
4.3 Vybavenost města	30
4.4 Organizační struktura města.....	31
5 Komunální volby 2014	32
5.1 Lokální politické subjekty	32
5.2 Volební programy kandidujících stran	32
5.3 Kandidátní listiny	34
5.4 Volební účast.....	35
6 Volební výsledky a vytvoření orgánů samosprávy	36
6.1 Výsledky komunálních voleb.....	36
6.2 Srovnání výsledků komunálních voleb s volbami na jiných úrovních	40

6.3	Koaliční vyjednávání	41
6.4	Ustavující zasedání.....	42
7	Závěr.....	46
8	Seznam použitých zdrojů	49
9	Přílohy	51

Seznam tabulek a grafů

Tabulka 1 Výsledky voleb - zvolení kandidáti do zastupitelstva města Sobotka	37
Tabulka 2 Výsledky voleb do zastupitelstev krajů v roce 2012 (KHK - první čtyři)	41
Tabulka 3 Výsledky voleb do PSP ČR v roce 2013 (první čtyři)	41
Tabulka 4 Výsledky voleb - přehled o počtu voličů, volební účasti, počtu hlasů	43
Tabulka 5 Výsledky voleb - počty hlasů, počty získaných mandátů	43
Graf 1 Kandidující subjekty ve volbách do zastupitelstva obce od r. 1994.....	39

Seznam použitých zkratk

BEZPP	bez politické příslušnosti
ČOV	čistička odpadních vod
ČSSD	Československá strana sociálně demokratická
ČSÚ	Český statistický úřad
DPS	dům s pečovatelskou službou
KDU-ČSL	Křesťanská a demokratická unie – Československá strana lidová
KHK	Královéhradecký kraj
MVČR	Ministerstvo vnitra České republiky
NK	nezávislý kandidát
ODS	Občanská demokratická strana
PSP ČR	Poslanecká sněmovna Parlamentu České republiky
SNK	sdružení nezávislých kandidátů
STAN	Starostové a nezávislí
SŽJ	Strana za životní jistoty
TJ	tělocvičná jednota
TOP 09	TOP 09
VOS	Vodohospodářská obchodní společnost

1 Úvod

Téma bakalářské práce jsem vybrala z důvodu svého osobního zájmu o komunální politiku.

Volby jsou aktem odrážejícím politické smýšlení společnosti, pomáhají zjistit aktuální potřeby této společnosti, jsou významným prvkem lokální demokracie. Občanům dávají možnost svobodného výběru mezi volebními stranami a jednotlivými kandidáty. Jsou základním pilířem zastupitelské demokracie. Volby obecně se odehrávají na nadnárodní, celonárodní, krajské a komunální úrovni. Práce se zabývá zejména volbami na komunální úrovni, sestavováním kandidátních listin, politickými stranami i nezávislými kandidáty, povolebním vyjednáváním. Komunální volby, které jsou neoddelitelnou součástí politického systému ČR, občané berou jako příležitost k možnosti ovlivnit dění ve své obci nebo se přímo podílet na budování a přetváření obce, ve které žijí. Pro některé občany mohou být komunální volby a práce v městském zastupitelstvu i vstupní branou do politiky na vyšších úrovních.

Průběh voleb do zastupitelstev obcí má svá specifika. Důležitou úlohu hraje velikost obce, která ovlivňuje průběh voleb, i jejich charakter. Ve velkých městech se rozložení politických sil na celonárodní úrovni může zobrazit ve výsledcích voleb, v menších městech a venkovských obcích k takovému zobrazení dochází již méně. V malých obcích jsou často sestavovány kandidátky registrovaných politických stran s nečlenskými kandidáty nebo kandidátky různých sdružení nezávislých kandidátů. Specifikem je i skutečnost, že v komunálních volbách občané nejčastěji nevolí kandidující subjekt jako celek, ale využívají svého práva přednostního hlasu a volí kandidáty, které znají osobně.

Město Sobotka se svou velikostí řadí mezi menší obce, kde se lidé znají navzájem. Politická strana nemusí mít v obci žádnou členskou základnu, při sestavování kandidátky ji dokáže zaplnit nečlenskými kandidáty. Vzájemná blízkost lidí je také důvodem, proč občané ve volbách využívají právě přednostního hlasování a volí konkrétní osoby, které chtějí mít v městském zastupitelstvu. Skutečnost, že se lidé navzájem znají, vědí o svých aktivitách, případné osobní sympatie či antipatie, to vše může ovlivňovat jak vytváření kandidátních listin, tak i povolební vyjednávání a formování orgánů územní samosprávy.

2 Cíl a metodika práce

Hlavním cílem této bakalářské práce je charakterizovat komunální volby v roce 2014 ve vybraném územním samosprávném celku, a to jak z hlediska vývoje daného lokálního politického systému, tak z hlediska vývoje na krajské a národní úrovni politické vertikály. Práce se snaží charakterizovat politický systém a jeho vývoj, objasnit chování místních politických subjektů a sledovat lokální politickou scénu z různých hledisek. Vybraným samosprávným celkem je město Sobotka.

Dílními cíli práce jsou charakteristika specifických sociálně ekonomických faktorů ovlivňujících lokální politický proces, identifikace lokálních aktérů politického procesu v obci a jejich vzájemných vztahů. Dále odhalení způsobů vytváření kandidátních listin pro komunální volby v roce 2014, jakož i objasnění mechanismu povolebního vyjednávání a formování orgánů územní samosprávy. Zaměření se na to, jaké strany podaly kandidátní listiny do komunálních voleb, koho vybraly za své kandidáty, na jaká místa v kandidátních listinách je zapsaly, dále na případnou rozdílnost těchto údajů s volbami v minulých letech. Následně také porovnání výsledků komunálních voleb s výsledky voleb krajských a celorepublikových. Objasnění stylu a způsobu jednotlivých kandidujících subjektů při sestavování jejich kandidátních listin, stejně tak objasnění mechanismu při povolebním vyjednávání, vedoucímu k formování všech orgánů územní samosprávy.

Práce má charakter případové studie a využívá hlavní teoretické koncepce vztahující se k stranickým systémům, volebnímu procesu a formování volebních i exekutivních koalic na lokální politické úrovni. Metodicky je práce založena na studiu dokumentů a na komparaci volebních dat Českého statistického úřadu. Doplňující informace jsou získány z rozhovorů s lokálními politickými aktéry, z vlastních zkušeností pracovníka městského a registračního úřadu, z konzultací s pracovníky Městského úřadu v Sobotce a z internetových zdrojů. Práce se rovněž opírá o studium odborné literatury, zabývající se touto problematikou.

V praktické části je charakterizováno město Sobotka z hlediska historie vzniku a správního vývoje, dále jsou uvedeny geografické a socioekonomické údaje, popsána vybavenost města, organizační struktura. Volby jsou detailně analyzovány od vymezení lokálních politických subjektů, jejich volebních programů, přes porovnání s kandidujícími subjekty v komunálních volbách od roku 1994, ke zjištění způsobu formování volebních

i exekutivních koalic. Komparací dat získaných z webových stránek Českého statistického úřadu jsou zjištěny kandidující strany a jejich úspěšnost v komunálních volbách v Sobotce od roku 1994, stejně tak je zjištěna volební účast ve volbách do zastupitelstev obcí ve srovnání město Sobotka, okres Jičín, Královéhradecký kraj a Česká republika. Na základě konzultací s pracovníky městského úřadu, ze získaných materiálů a velkou měrou z vlastní praxe zaměstnance městského a registračního úřadu je rozebrán proces vytváření orgánů místní samosprávy. Informace jsou doplněny o cenné poznatky z řízených rozhovorů s konkrétními zvolenými zastupiteli. Součástí je srovnání analyzovaných výsledků komunálních voleb v roce 2014 v Sobotce s výsledky z let minulých a s výsledky voleb do zastupitelstev krajů v roce 2012 a do Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR v roce 2013. Z analýzy posledních komunálních voleb v Sobotce jsou v závěru práce shrnuty nejdůležitější poznatky a vyjádření postoje autora k tomuto tématu.

3 Teoretická východiska

3.1 Obecní samospráva

Právo samosprávy je zakotveno v Ústavě ČR a v legislativě. Listina základních práv a svobod obsahuje dílčí a stručné vymezení některých principů vztahujících se k obecní samosprávě, obsahuje i deklaraci práva občana podílet se na správě věcí veřejných. V článku 21 odstavce 1 Listiny je tento důležitý princip stavěn ve formě oprávnění občanů podílet se na správě veřejných věcí přímo nebo svobodnou volbou svých zástupců [Kočí, 2012].

Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů, definuje v duchu ústavy obec jako základní územní samosprávné společenství občanů a jako veřejnoprávní korporaci. Územní samosprávné celky jsou podle ústavy veřejnoprávními korporacemi, které mohou mít vlastní majetek a hospodaří podle vlastního rozpočtu. Území, občané, právní subjektivita, majetek a hospodaření s ním, jsou čtyři základní znaky, které tradičně teoreticky charakterizují obec [Kočí, 2012].

Základním znakem obce je její území. Celé území státu je součástí obcí (výjimkou jsou vojenské újezdy). Území obce může být vymezeno buď jedním, nebo více katastrálními územími. Území obce lze změnit se souhlasem zastupitelstva všech dotčených obcí, změna probíhá – až na výjimku vojenských újezdů – bez jakéhokoli zásahu státu. Změnit hranici obce, která je současně hranicí kraje, lze pouze zákonem (bez nutnosti souhlasu zastupitelstva). Nová obec musí mít samostatný katastr, jeho území nesmí sousedit pouze s jedinou obcí, ale buď alespoň se dvěma obcemi, nebo s jednou obcí a cizím státem. Nové i „zbytkové“ obce musí tvořit souvislý územní celek. Nová obec může vzniknout pouze k 1. lednu. Obce se mohou rovněž slučovat, případně se připojovat jedna obec k druhé. [Balík, 2009].

Obec má občany, lze ji tedy charakterizovat jako základní územní samosprávné společenství občanů [Kočí, 2012]. Občanem je fyzická osoba, která je státním občanem České republiky a je v obci hlášena k trvalému pobytu. Občané obce mají po dovršení 18 let věku právo volit a být voleni v komunálních volbách. Mohou hlasovat v místním referendu, vyjadřovat se na zasedání zastupitelstva a k návrhu rozpočtu obce a závěrečného účtu a nahlížet do nich. Stejně tak mohou nahlížet do usnesení a zápisů z jednání

zastupitelstva, do usnesení rady, výborů a komisí. Občané mohou orgánům obce podávat návrhy, připomínky a podněty; žádat projednání určité záležitosti v oblasti samostatné působnosti radou nebo zastupitelstvem. Všechna jmenovaná práva (s výjimkou účasti ve volbách a referendu) mají i zletilí, kteří sice nejsou občany obce, ale vlastní na jejím území nemovitost. V současné době se všechna práva spojená s občanstvím obce vztahují i na občany členských zemí Evropské unie, kteří mají v obci trvalý pobyt [Balík, 2009].

3.1.1 Působnosti obce

Balík [2009] uvádí funkce obcí, vycházející z jejich přirozené působnosti. „Ty lze pracovně rozdělit na sedm oblastí: politické, ekonomické, sociální, ekologické, bezpečnostní, infrastrukturní a prognostické“ [Balík, 2009, s. 30]. Balík [2009] dále popisuje působnost obcí jako oblast činnosti subjektu veřejné správy v rámci úpravy určitých společenských vztahů, na určitém územní, vůči určitému okruhu osob a v určitém čase na působnost věcnou, místní či územní, osobní a časovou. Dle zákona o obcích patří do samostatné působnosti například hospodaření obce, sestavení rozpočtu obce, vytvoření závěrečného účtu obce, přezkoumání hospodaření obce, vydávání obecně závazných vyhlášek a další. Pod samostatnou působnost jsou zvláštními zákony zařazeny také oblasti, kam patří školství, územně plánovací dokumentace, požární ochrana, místní poplatky, ochrana veřejného zdraví, mimořádné události, veřejné pohřebiště, alkoholismus a další toxikomanie, pracovněprávní oblasti a obecní kronika.

Dle míry přenesené působnosti Balík [2009] rozděluje obce do osmi skupin. Do první skupiny řadí všechny obce, které můžeme nazvat obcemi I. stupně přenesené působnosti, do druhé skupiny jsou řazeny obce s matričním úřadem a do další skupiny obce se stavebním úřadem. Čtvrtou skupinou jsou obce s pověřeným obecním úřadem (mají matriční i stavební úřad, jsou označovány jako obce II. stupně přenesené působnosti). Pátou skupinu tvoří obce s rozšířenou působností (jsou současně i obcemi s pověřeným obecním úřadem, označují se jako obce III. stupně přenesené působnosti). Další, šestou, skupinou jsou statutární města. V sedmé skupině je Brno se zvláštní přenesenou působností (je zde sídlo zvláštní matriky a má kompetenci řešit přestupky na úseku matriky těch občanů, kteří mají trvalý pobyt mimo území ČR). Poslední, osmou, skupinou je hlavní město Praha.

3.1.2 Zastupitelstvo obce

Obec, která je veřejnoprávní korporací, může navenek jednat pouze prostřednictvím svých orgánů, respektive volených zástupců – fyzických osob.

Čmejrek [2008] uvádí, že základním orgánem obecní samosprávy je zastupitelstvo obce (může jít i o zastupitelstvo města, městského obvodu či městské části). O jeho složení přímo rozhodují občané ve volbách do zastupitelstev v obcích, počet jeho členů je stanoven na základě počtu obyvatel [Čmejrek, Bubeníček, Čopík 2010]. Uvedeno v tabulce přílohy č. 1.

Zvolením vznikne mandát člena zastupitelstva, ke zvolení dojde ukončením hlasování. Takto zvolený člen zastupitelstva obce vykonává získaný mandát osobně, v souladu se svým slibem, který složil před zastupitelstvem a stvrdil svým podpisem. Při výkonu mandátu není zvolený člen zastupitelstva vázán žádnými příkazy.

Ve své charakteristice jde o tzv. reprezentativní mandát, kdy zvolený zastupitel není vázán žádnými příkazy, pokyny, nařízeními, a má dokonce povinnost hlasovat a mandát vykonávat pouze podle svého svědomí [Balík, 2009].

Zastupitel má tři základní práva. Prvním je právo iniciativy, kdy může předkládat návrhy zastupitelstvu, radě a výborům a komisím. Druhým je právo interpelace, znamenající možnost vznášet dotazy, připomínky a podněty na radu, její členy, předsedy výborů, na statutární orgány právnických osob založených obcí a na vedoucí příspěvkových organizací a organizačních složek, které zřídila nebo založila obec. Třetím je právo informace, které znamená možnost požadovat od zaměstnanců obce zařazených do obecního úřadu, dále od zaměstnanců právnických osob založených nebo zřízených obcí, informace ve věcech, které souvisejí s výkonem jeho funkce. Vedle práv má zastupitel i dvě povinnosti. První je aktivní účast, což zahrnuje účast na zasedání zastupitelstva a dalších orgánů, jejichž je členem, plnit úkoly, které mu tyto orgány uloží, hájit zájmy občanů obce a jednat tak, aby nebyla ohrožena vážnost jeho funkce. Další povinností je vyvarovat se střetu zájmů, kdy je povinen sdělit před zahájením jednání orgánu obce skutečnost, že by jeho podíl na projednávání a rozhodování určité záležitosti v orgánu obce mohl znamenat výhodu pro něj samotného nebo pro osobu jemu blízkou, fyzickou nebo právnickou, jíž zastupuje na základě zákona nebo plné moci [Balík, 2009].

V rozhodování zastupitelstva ve věcech samostatné působnosti jsou některé záležitosti vyhrazeny pouze zastupitelstvu. Zastupitelstvu obce je dále vyhrazeno i rozhodování o některých právních jednáních [Balík, 2009].

Zastupitelstvo se schází dle potřeby, nejméně však jedenkrát za tři měsíce. Oznámení o konání zasedání zastupitelstva, které je vždy veřejné (aby mohlo přijímat platná usnesení), musí být zveřejněno nejméně sedm dní před jeho konáním. Zasedání zastupitelstva svolává starosta, zpravidla je i řídí. Starosta je povinen svolat zasedání i tehdy, když o to požádá alespoň třetina jeho členů nebo hejtman kraje, a to do 21 dnů od doručení žádosti. Zastupitelstvo je usnášeníschopné pouze za přítomnosti nadpoloviční většiny všech jeho členů. Do pořízeného zápisu o průběhu zasedání, který je uložen na obecním úřadu, může kdokoli nahlédnout.

Po uskutečněných volbách do zastupitelstva obce svolává stávající starosta ustavující zasedání nově zvoleného zastupitelstva. Zasedání se musí konat nejpozději do 15 dnů od vyhlášení výsledků voleb, popřípadě do 15 dnů, kdy nabylo právní moci usnesení soudu ve věci návrhu o neplatnosti hlasování, voleb, či volby kandidáta. Volby však nesmí být prohlášeny za neplatné. Ustavujícímu zasedání předsedá zpravidla stávající starosta, případně nejstarší zvolený člen zastupitelstva, a to do doby zvolení nového starosty či místostarosty [Balík, 2009].

3.1.3 Rada obce

Rada obce je výkonným orgánem obce v oblasti samostatné působnosti, za výkon své práce je odpovědná zastupitelstvu, zřizuje se v obcích, kde je alespoň 15 členné zastupitelstvo. Počet členů rady je vždy lichý (5 až 11 členů) a nesmí překročit jednu třetinu počtu členů zastupitelstva. Jejími členy jsou z titulu své funkce starosta a místostarosta (místostarostové), další členové jsou zvoleni z řad členů zastupitelstva. Rada se usnáší nadpoloviční většinou všech členů, nikoli jen přítomných. V obci, kde není zřízena rada, vykonává její funkci starosta, pouze v sedmi případech má pravomoci rady v takových obcích vykonávat zastupitelstvo obce. Jedná se o rozhodování v záležitostech, kdy je obec jediným společníkem obchodní společnosti, dále vydávání nařízení obce, stanovení rozdělení pravomocí v obecním úřadu, zřizování a rušení odborů a oddělení obecního úřadu, stanovení celkového počtu zaměstnanců obecního úřadu a v organizačních složkách obce, územní plánování a přezkoumávání opatření v samostatné působnosti

přijatých obecním úřadem a komisemi. Rada je svolána starostou dle potřeby, její jednání jsou neveřejná. Zápisy, vyhotovené z jejího jednání, jsou však přístupné komukoli. Rada vykonává své pravomoci i v období od voleb do zvolení nové rady [Balík, 2009].

Rada obce připravuje návrhy pro jednání zastupitelstva obce a zabezpečuje plnění jím přijatých usnesení [§ 102 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích].

3.1.4 Starosta obce

Starostu i místostarostu volí ze svých řad zastupitelstvo, musí být zvolen absolutní většinou. Balík [2009] upozorňuje: „Problematika nikoli pravomocí, ale způsobu volby starosty je nejfrekventovanějším tématem debat o případných změnách institucionální podoby obecního zřízení. Konkrétně se jedná o požadavky zavedení přímé volby starostů“. Starosta zastupuje obec navenek, je součástí rady, nemá povahu statutárního orgánu, musí proto úkony vyžadující schválení zastupitelstvem nebo radou činit až po jejich schválení. Starosta a místostarosta musí být občanem České republiky, ostatní zastupitelé jím být nemusí. Za výkon své funkce odpovídají zastupitelstvu. Potencionálně nejsilnější kompetencí starosty je pravomoc řídit zasedání zastupitelstva a rady. O výsledku jednání totiž často předem rozhoduje mít možnost určovat agendu, o níž se bude jednat, stanovovat pořadí jednotlivých bodů jednání a další [Balík, 2009, s. 76].

Starosta jmenuje a odvolává se souhlasem ředitele krajského úřadu tajemníka obecního úřadu v souladu se zvláštním zákonem a stanoví jeho plat podle zvláštních předpisů; bez souhlasu ředitele krajského úřadu je jmenování a odvolání tajemníka obecního úřadu neplatné.

Starosta svolává a zpravidla řídí zasedání zastupitelstva obce a rady obce, podepisuje spolu s ověřovateli zápis z jednání zastupitelstva obce a zápis z jednání rady obce.

Je-li starosta ze své funkce odvolán nebo se funkce vzdal a není-li současně zvolen nový starosta, vykonává jeho pravomoc až do zvolení starosty místostarosta, kterého určilo zastupitelstvo obce k zastupování starosty. Neurčilo-li zastupitelstvo obce místostarostu k zastupování starosty nebo byl-li tento místostarosta z funkce odvolán nebo se funkce vzdal současně se starostou, pověří zastupitelstvo obce výkonem pravomoci starosty některého z členů zastupitelstva obce [§ 103 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích].

3.1.5 Obecní úřad

Obecní úřad má ve svém čele starostu, dále ho tvoří místostarosta, tajemník (pokud je jeho funkce zřízena, je zaměstnancem obce) a zaměstnanci obce zařazení do obecního úřadu.

Obecní úřad vykonává svoji činnost v samostatné nebo přenesené působnosti, v obcích II. a III. stupně přenesené působnosti je zřízena funkce tajemníka, ostatní obce si tuto funkci mohou rovněž zřídit. Z plnění úkolů obecního úřadu v samostatné i přenesené působnosti je tajemník odpovědný starostovi. Pokud úřad nemá tajemníka, plní jeho úkoly starosta. Při účasti na zasedání zastupitelstva nebo na jednání rady je tajemníkův hlas pouze poradní [Čmejrek, Bubeníček, Čopík 2010].

3.1.6 Výbory a komise

Jako své iniciativní a kontrolní orgány si zastupitelstvo obce zřizuje výbory. Kontrolní a finanční výbor musí být dle zákona o obcích zřízeny vždy. Mají nejméně tři členy, kterými však nesmí být starosta, místostarosta, ani tajemník, ani žádná z osob, které zabezpečují účetní a rozpočtové práce na úřadu. Kontrolní výbor kontroluje, jak jsou plněna usnesení zastupitelstva a rady obce, jak ostatní výbory a obecní úřad dodržují právní předpisy a jiné. Finanční výbor kontroluje hospodaření s majetkem a finančními prostředky obce, případně plní další úkoly, kterými jej pověřilo obecní zastupitelstvo. Výbory jsou ze své činnosti odpovědné zastupitelstvu obce, scházejí se dle potřeby. Za předsedu výboru je vždy zvolen člen zastupitelstva obce.

Jako své iniciativní a poradní orgány si rada obce může zřídit komise, které jí předkládají svá stanoviska a náměty. Ze své činnosti se komise zodpovídá radě obce, při vydávání usnesení se usnází většinou hlasů všech členů. Komisi může být v určitých věcech svěřen výkon přenesené působnosti, potom je komise výkonným orgánem [Čmejrek, 2008]. Jako příklad zvláštního orgánu obce lze uvést povodňovou komisi obce, bezpečnostní radu obce nebo krizový štáb obce. Zvláštním orgánem obce je i komise pro sociálněprávní ochranu dětí [Kočí, 2012].

K zabezpečení místní záležitosti veřejného pořádku v rámci působnosti obce slouží jako orgán obce obecní policie. Pokud tak stanoví zvláštní zákon, plní i další úkoly. V obecním zřízení není obecní policie označena jako orgán obce, ale je za něj označena v § 1

odst. 1 zákona o obecní policii. Obecní policie je zřizována a rušena zastupitelstvem obce formou obecně závazné vyhlášky [Kočí, 2012].

Správce obce není orgánem obce, ale vykonává pravomoci orgánů obce. Spravuje ji namísto jejich orgánů v případě, že se v obci neuskutečnily vyhlášené volby do zastupitelstva obce pro nedostatek kandidátů na členy zastupitelstva obce, nebo když zanikl mandát všem členům zastupitelstva obce a na uprázdněné mandáty nenastoupili náhradníci, nebo dojde-li ke sloučení obcí nebo k oddělení části obce. Správce zejména zastupuje obec navenek a je v čele obecního úřadu. Dále vykonává pravomoc v oblasti schvalování rozpočtu a závěrečného účtu obce, rozpočtového provizoria a další. Nelze opomenout, že svolává ustavující zasedání zastupitelstva obce po volbách do něj. Činnost správce obce je ukončena dnem ustavujícího zasedání zastupitelstva obce nebo zvolením starosty. Správce jmenuje Ministerstvo vnitra z řad zaměstnanců státu zařazených do Ministerstva vnitra [Kočí, 2012].

3.2 Volby do zastupitelstev obcí

Komunální volby upravuje zákon č. 491/2001 Sb., o volbách do zastupitelstev v obcích a o změně dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o volbách“). Funkční období zastupitelstev obcí je čtyřleté. Volby do zastupitelstev obcí se konají ve lhůtě počínající třicátým dnem před uplynutím funkčního období a končící dnem jeho uplynutí [§ 1 odst. 2 zákona o volbách]. Volby do zastupitelstev obcí se konají na základě všeobecného, rovného a přímého volebního práva tajným hlasováním podle zásad poměrného zastoupení [§ 2 zákona o volbách]. Volby do zastupitelstev obcí vyhláší, nestanoví-li tento zákon jinak, prezident republiky nejpozději 90 dnů před jejich konáním. Vyhlášení voleb se uveřejňuje ve Sbírce zákonů. V první den voleb začíná hlasování ve 14.00 hodin a končí ve 22.00 hodin. Ve druhý den voleb začíná hlasování v 8.00 hodin a končí ve 14.00 hodin [§ 3 odst. 1, 2, 3 zákona o volbách]. Hlasovat musí každý volič osobně, zastoupení není přípustné.

Dále jsou v Hlavě II zákona o volbách vyjmenovány volební orgány a jejich činnosti při volbách, Hlava III se týká kandidátních listin a hlasovacích lístků, v Hlavě IV jsou ustanovení o hlasování, hlava V pojednává o zjišťování výsledků voleb do zastupitelstev obcí, Hlava VI říká vše o vzniku a zániku mandátu, nastupování náhradníků, a o nových volbách, Hlava VII se týká soudního přezkumu, Hlava VIII pojednává o nárocích členů

okreskových volebních komisí a nárocích kandidátů, Hlava IX řeší přestupky a jiné správní delikty, v Hlavě X jsou ustanovení společná, přechodná a závěrečná [zákon č. 491/2001 Sb., o volbách do zastupitelstev v obcích a o změně dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů].

Občané si ve svobodných volbách vybírají mezi politickými možnostmi, které představují jednotlivé strany a kandidáti. Své funkce mohou volby plnit, pokud se zakládají na principu všeobecného, rovného a přímého volebního práva. Volby mají za úkol hlavně zjistit, jaké je aktuální rozložení politických sil v daném politickém prostoru a zajistit jim odpovídající reprezentaci. Výsledky voleb se následně odrážejí v rozdělení mandátů, tvorbě koalice a opozice. Volby mají i kontrolní funkci. Občané mají možnost zvolené orgány kontrolovat, v případě nespokojenosti mohou politickou reprezentaci vyměnit. S funkcí kontrolní je spojena funkce legitimizační, kdy zvolený orgán získá volbami legitimitu. Ačkoli kandidující subjekty střetávající se ve volbách představují různé, někdy zcela odlišné, názory a cíle, volbami dochází k jejich spojení [Čmejrek, Bubeníček, Čopík 2010].

Právo volit a právo kandidovat mají všichni občané. V České republice získává právo volit každý občan, který dovršil 18 let věku, a nenastala u něj překážka k tomuto právu. Ve volbách do zastupitelstev v obcích je tato věková hranice stejná i pro právo kandidovat. Volební právo je rovné, neboť voliči jsou si rovni vahou i počtem hlasů, které dávají přímo jednotlivým kandidátům či celým kandidátním listinám. Aby volby byly funkční, musí mít voliči možnost svobodně si vybrat mezi více stranami a kandidáty, bez vystavení jakémukoli nátlaku. Čmejrek, Bubeníček a Čopík [2010] vyjadřují obavu, že z hlediska možnosti výběru mezi více stranami a kandidáty „...může v České republice vznikat problém u nejmenších obcí, v nichž často kandiduje do zastupitelstva příliš málo kandidátů a volebních stran“ [Čmejrek, Bubeníček, Čopík 2010, s. 52].

Komunální volební systém v České republice je poměrný, označujeme ho i jako listinný. Jeho znakem jsou kandidátní listiny, které předkládají volební strany voličům. Typem jsou tyto kandidátní listiny volné, kdy na výběr kandidátů má první vliv nominující subjekt. Volič však může své kandidáty vybírat z různých stran. Mandáty jsou pak přidělovány stranám na základě poměru všech preferencí udělených kandidátům té strany. V rámci strany pak ale jednotlivým kandidátům, kteří obdrželi nejvíc přednostních hlasů, při

stanoveném podílu, jehož musí kandidát dosáhnout oproti průměru kandidátky, aby to změnilo jeho pořadí na kandidátce [Balík, 2009].

3.2.1 Volební obvod

Každá obec tvoří jeden volební obvod, zastupitelstvo má ve své pravomoci i vytvoření více volebních obvodů za podmínek uvedených v § 27 zák. č. 491/2001 Sb. Jeho velikost patří k důležitým činitelům při přepočítávání volebních hlasů na mandáty a ovlivňuje proporcionalitu voleb. Čím je volební obvod větší, tím vyšší je proporcionalita voleb a obráceně [Čmejrek, 2008].

3.2.2 Forma kandidatury

Vícemandátové volební obvody používají pro kandidaturu listinnou formu. Důležitou úlohu hraje pořadí kandidátů na listině, protože kandidátní listina obsahuje větší počet kandidátů, než kolik jich může dosáhnout na mandát. Svým typem je kandidátní listina do zastupitelstev obcí otevřená, volič nemusí dávat hlasy jenom jednomu kandidujícímu subjektu nebo kandidátům jen na jedné kandidátní listině. Tak jsou posíleny personalizace voleb a konkurence mezi jednotlivými kandidáty na listině. Tímto typem kandidátní listiny je rovněž podpořena transparentnost a demokratická participace. Volební strany, které podávají kandidátní listiny, mohou být registrované politické strany a politická hnutí, jejichž činnost nebyla pozastavena, a jejich koalice. Dále nezávislí kandidáti, sdružení nezávislých kandidátů nebo sdružení politických stran nebo politických hnutí a nezávislých kandidátů. Politická strana a politické hnutí může být součástí pouze jedné volební strany pro volby do téhož zastupitelstva obce. Podává-li politická strana a politické hnutí kandidátní listinu samostatně, nemůže již být pro volby do téhož zastupitelstva obce součástí jiné volební strany. Kandidát může kandidovat pouze na jedné kandidátní listině volební strany pro volby do téhož zastupitelstva obce, a jsou-li vytvořeny volební obvody, pouze v jednom volebním obvodu.

Politické strany a hnutí jsou registrovanými subjekty, k registraci svých kandidátních listin nepotřebují další způsobilost. Nezávislí kandidáti, popřípadě sdružení nezávislých kandidátů, musí ke své kandidátní listině připojit petici, jež je podepsaná voliči, kteří tak vyjádří podporu jejich kandidatuře. Počty potřebných podpisů jsou uvedeny v tabulce

přílohy č. 2 [Čmejrek, Bubeníček, Čopík 2010, §§ 20-21 zákona č. 491/2001 Sb., o volbách do zastupitelstev obcí a o změně některých zákonů].

Na kandidátní listině může volební strana uvést nejvýše takový počet kandidátů, kolik je počet členů zastupitelstva v obci. Výjimku tvoří malé obce, jejichž zastupitelstvo má sedm nebo méně členů. V takovém případě může volební strana na kandidátní listině uvést vyšší počet kandidátů, a to až o jednu třetinu.

Po zaregistrování kandidátní listiny zadává registrační úřad do tisku hlasovací lístek. Na něm jsou kandidáti uvedeni v pořadí, které určila volební strana, a to v samostatných zarámovaných sloupcích. Sloupce jsou umístěny vedle sebe, mohou pokračovat v následující řadě. Pořadí kandidujících stran stanovuje při losování registrační úřad. U každého kandidáta se uvádí jméno, příjmení, věk, povolání, místo trvalého pobytu a název politické strany nebo politického hnutí, jichž je kandidát členem. Popřípadě se uvede, že je bez politické příslušnosti. Pokud je volební stranou sdružení politických stran nebo politických hnutí a nezávislých kandidátů, je třeba uvést i označení politické strany nebo politického hnutí, které kandidáta navrhlo, nebo označení, že jde o nezávislého kandidáta [Čmejrek, Bubeníček, Čopík 2010].

3.2.3 Struktura hlasu

Dle svých politických názorů a preferencí volič dává svůj hlas jednotlivým kandidujícím subjektům. Struktura hlasu je přeměnou vyjádření preferencí voliče do samotného hlasování, a je úzce spjata s formou kandidatury. S volbami do zastupitelstev obcí a otevřenou kandidátní listinou je spjat vícenásobný hlas. Při volbách může volič dát takový počet hlasů, jaký je počet přidělovaných mandátů. Volič tak může dát hlas konkrétním kandidátům na různých kandidátních listinách. V tom případě hovoříme o preferenčním hlasování [Čmejrek, Bubeníček, Čopík 2010].

3.2.4 Volební klauzule

K tomu, aby byla kandidující strana zařazena mezi ty, jimž budou ve skrutiniu rozdělovány mandáty, musí získat určité množství hlasů. Tato uměle stanovená hranice má regulační funkci a nazývá se volební klauzule. Pro volby do zastupitelstev obcí je její úroveň 5 % hlasů. V komunálních volbách se může volební klauzule snižovat, aby byla zachována politická soutěž, navíc se v těchto volbách volební klauzule přepočítává dle zaplněnosti

kandidátní listiny. Pokud není kandidátní listina naplněna do celkového počtu přidělovaných mandátů, hranice 5 % se snižuje. Pokud je pro volby podaná pouze jedna kandidátní listina, k hranici se nepřihlíží [Čmejrek, Bubeníček, Čopík 2010].

3.2.5 Volební formule, rozdělování mandátů

Převádění hlasů voličů na mandáty je matematickou operací, nazýváme ho volební formulí. Pro volby do zastupitelstev obcí se používá proporcionální volební formule, založená na volebních dělitelech [Čmejrek, Bubeníček, Čopík 2010]. Konkrétně je to d'Hondtova volební formule. Matematický základ dělitelů vychází z teorie, že žádná strana nemůže získat mandát dříve, než ta strana, která v daný okamžik procesu rozdělování mandátů disponuje větším počtem hlasů. Tato přepočítávací metoda má řadu modifikací, v ČR se k výpočtu rozdělení mandátů v obecních zastupitelstvech používá od roku 1990. Hlavní modifikace d'Hondtovy metody se od sebe liší použitím řady čísel, kterými se hlasy postupně dělí, tedy odlišnost je v použití volebního dělitele. Pro komunální volby v České republice se od roku 2001 používá řada přirozených po sobě jdoucích čísel, která začíná číslem 1 (řada 1,2,3,4 atd. podle celkového počtu přidělovaných mandátů).

Po rozhodnutí o počtu mandátů získaných jednotlivými stranami je třeba přidělit mandáty konkrétním kandidátům. Proto se celkový počet hlasů odevzdaných pro volební stranu vydělí počtem kandidátů této strany. Na první místo na kandidátní listině potom postupuje takový kandidát, který má o 10 % více hlasů, než je předchozím výpočtem zjištěný průměr. V případě rovnosti hlasů je rozhodující původní postavení kandidátů na listině [Čmejrek, Bubeníček, Čopík 2010, ČSÚ 2012].

3.3 Lokální politika

3.3.1 Politické strany v obcích

Strany jsou neodmyslitelnou součástí demokratického politického systému, neboť umožňují jak jeho fungování, tak odrážejí politickou vůli lidu. Česká republika se vyznačuje hustým a značně roztráštěným osídlením, s množstvím malých venkovských obcí. Především na velikosti obce závisí úloha politických stran v lokální politice. Ve velkých městech si většinu mandátů v zastupitelstvu rozdělí strany zastoupené v poslanecké sněmovně. P

olitické spektrum sice doplňují neparlamentní a regionální politické subjekty, jejich pozice jsou však obvykle zcela okrajové. V menších městech bývá rozložení sil hodně rozdílné,

mimo města je situace ještě odlišnější. V malých obcích může dojít ke stavu, kdy mandáty sice získá kandidátní listina parlamentní politické strany, ale žádný ze zvolených zastupitelů není jejím členem. Následkem takové slabosti stranických struktur bývají obvykle zdánlivě překvapivé zvraty ve volebních výsledcích.

Důležitou úlohu v politickém procesu má vzdálenost mezi občanem a volenými politickými orgány. Ve velkých městech je tato vzdálenost velká. V malých obcích, díky úzkému sociálnímu prostoru, je voliči umožněno, aby volil spíše podle osobních sympatií ke kandidátovi, než podle politických stran. Stranická příslušnost komunálního politika může být i na přítěž. Tím, jak roste velikost obce, mění se i volební chování občanů, při komunálních volbách ve velkých městech je téměř identické s volbami do poslanecké sněmovny. Nezávislí kandidáti ustupují parlamentním stranám, mají jen nepatrnou úlohu [Čmejrek, 2008].

Pokud zaměříme pozornost na čtyři větší parlamentní strany, kterými jsou ODS, ČSSD, KSČM a KDU-ČSL, dominovaly na parlamentní úrovni stranických systémů a byly většinové i na úrovni stranických systémů v obcích [Balík, 2009]. Dělo se tak do roku 2010, kdy se situace začíná proměňovat s krizí parlamentního systému, a do hry vstupují i jiné stranické systémy, působící i na lokální úrovni. Například různá sdružení nezávislých kandidátů.

3.3.2 Nezávislí a sdružení nezávislých kandidátů

Nezávislí kandidáti a jejich sdružení jsou početně zastoupení na kandidátních listinách v komunálních volbách, což je charakteristickým rysem obecní politické scény. I zde je důležitá velikost obce. V obcích nejmenších představují nezávislí kandidáti a jejich sdružení hlavní způsob formování politických subjektů. V komunálních volbách nezávislí kandidáti významně působí i při sestavování kandidátních listin parlamentních stran. Na kandidátních listinách ve městech nalezneme nezávislé kandidáty rovněž. Jedním z důvodů zapsání nezávislého kandidáta na kandidátku politické strany je malá členská základna politických stran. Navíc struktura hlasu ve volbách do zastupitelstev obcí nutí kandidující subjekty sestavit plnou kandidátní listinu. Dalším důvodem je image politické strany. Výzkumy komunálních politických systémů v ČR ukazují, že kandidatura politických stran je v malých obcích chápána jako nutné zlo. „Politické strany jsou v malých obcích často chápány jako zdroj nesvárů a politikaření, nezávislé osobnosti

naproti tomu představují „pracovitost“ a „schopnost spolupráce“.“ Posledním důvodem bývá taktika předjímací povolební koaliční jednání [Čmejrek, 2008, s.67].

V návaznosti na výši potřebného počtu podpisů na podporu nezávislého kandidáta, oproti snažšímu založení subjektu, který je formálně stranou, ale v názvu má slovo „nezávislost“, dochází k zakládání takových stran. Časem vznikají takové „nezávislé“ strany s celostátní působností, jejichž cílem je častěji poskytnout službu lokálním nezávislým, než snaha o politický úspěch. Postupem doby se na stejnou pozici posunuly i některé strany, které byly původně ideově vymezené. Při srovnání kandidátních listin ve volbách do zastupitelstev obcí v průběhu let zjistíme, že došlo k významnému navýšení podílu nezávislých [Balík, 2009].

Při formování kandidátních listin a při povolebních koaličních jednáních můžeme v jednotlivých obcích sledovat rozdílnost přístupů politických stran k zapojení kandidátů bez politické příslušnosti. Členové politických stran se mohou objevit jak na předních místech kandidátních listin, tak v jejich středu nebo až ke konci. Zapojení nezávislých se snižuje s růstem velikosti obce. V komunální politice se setkáme i s případy, kdy v obci má sice parlamentní politická strana svoji stranickou organizaci, ale pro komunální volby sestaví raději nezávislou kandidátní listinu [Čmejrek, 2008].

3.4 Politická participace a voličské chování

Jedním z projevů politické participace je volební účast. Můžeme ji definovat jako průměrnou intenzitu účasti obyvatel ve volbách, vyjádřenou procentuálním podílem voličů, kteří dostali úřední obálku pro odevzdání hlasu, ve vztahu ke všem voličům, kteří mají volební právo. Ze samotné výše volební účasti v komunálních volbách, bez spojení s dalšími ukazateli, nemůžeme usuzovat o kvalitě demokracie [Balík, 2009]. Volební účast nejvíce ovlivňuje typ voleb. Podle toho, jak důležité jsou jednotlivé typy voleb pro voliče. V obecních volbách se volič identifikuje se svou obcí, v níž se přirozeně pohybuje, sociálně a politicky působí [Čmejrek, 2008]. Pouze v komunálních volbách ve vztahu volební účasti a velikostí obce existuje nepřímá úměra. Zvýšení volební účasti můžeme pozorovat při náhlém zvýšení volební nabídky, při vědomí voličů, že se bude rozhodovat o novém obsazení postu starosty v obci. Na výši volební účasti nemůžeme opomenout vliv sociodemografických faktorů [Balík, 2009].

Dalším projevem participace občanů je zapojení občanů do politického procesu v komunálních volbách. Z hlediska věkového složení můžeme říci, že nejmladší a nejstarší občané jsou mezi plnoletými občany nejpočetnějšími věkovými skupinami, které jsou ale nejméně zastoupeny mezi kandidáty v komunálních volbách a mezi zvolenými zastupiteli. Toto srovnání vyjadřuje nedůvěru voličů k nejmladším a nejstarším kandidátům. Je to i důsledek systému přidělování mandátů, kdy tento nutí zcela naplnit kandidátní listinu. Jsou zapisováni kandidáti tzv. do počtu, často jsou to lidé z krajních věkových kategorií. Tento způsob doplňování kandidátů je typický pro malé obce a menší města, v kterých mají strany malou členskou základnu. Voliči jsou zde ale schopni rozlišit vážně míněnou kandidaturu od kandidatury pouze „do počtu“ [Čmejrek, 2008].

3.5 Povolební jednání

Pokud zvolená strana nezískala ve volbách nadpoloviční většinu mandátů, kterou obvykle potřebuje k vládnutí, je nucena pro její získání uzavřít spojení – koalici – minimálně s jedním dalším zvoleným subjektem. V 15 denní době od vyhlášení výsledků voleb do dne ustavujícího zasedání zastupitelstva proto probíhají i na lokální úrovni politiky koaliční vyjednávání, avšak často mívají zčásti neformální podobu. I v malých obcích vznikají koalice, leckdy pouze pro volbu členů rady, nebo jen starosty a místostarosty. Zajímavá je i otázka trvalosti uzavřené koalice. Často slyšíme názor, že byli „pouze“ zvoleni členové rady. V situacích, kdy dochází ke strategickému hlasování, se opět ukazují síly koalice a opozice. Všichni, kteří odevzdali svůj hlas při volbě členů rady, nejsou automaticky do koalice zařazeni. Ve chvíli, kdy nemohou prosadit vlastní kandidáty, hlasují pro navržené kandidáty koalice. Dále už jejich podpora končí [Balík, 2009].

4 Město Sobotka

4.1 Historický a správní vývoj

Obec Sobotka, doložená první písemnou zprávou z roku 1287, se nacházela na okraji panství rodu Markvarticů, které patřilo pánům z Vartenberka, jedné z větví rodu Markvarticů. Z počátku 14. století máme v Sobotce sídla doložená archeologickými nálezy středověké keramiky ve čtvrti „na Vodňanech“. Z písemných pramenů se dochovaly zprávy z roku 1346, kde se Sobotka objevuje jako sídlo Beneše z Vartenberka, řečeného ze Sobotky. Na přímluvu Jana ze Šeemberka, nejvyššího kancléře království českého, u krále Vladislava II. Jagellonského, byla Sobotka povýšena listinou vydanou dne 24. srpna 1498, na město. Městu král udělil erb sestávající ze znamení městského opevnění (brána se dvěma věžemi), ve spojení s erbovním znamením rodu Šeemberků (sviní hlava). Zároveň dostalo město od krále povolení ke konání dvou osmidenních jarmarků do roka a k výstavbě hradeb. Tím byly dány Sobotce základy nového života s výsadami, které měly velký význam pro další rozvoj města.

Nová organizace státní správy začala platit 1. ledna 1850 jako důsledek revolučního roku 1848 a zrušení patrimoniální správy. V Sobotce vznikl soudní a berní okres, jehož území bylo podřízeno Okresnímu hejtmanství (podkrajskému úřadu) v Jičíně. Vyším nadřízeným úřadem byla Krajská vláda v Jičíně. Tento stav trval do roku 1855, kdy byla zrušena hejtmanství a politická správa byla spojena se soudní. Tím se Sobotka stala sídlem takzvaného smíšeného okresního úřadu. V roce 1868 byly smíšené okresní úřady zrušeny a byla obnovena okresní hejtmanství. Základní jednotkou správy byla tzv. politická obec, kterou obvykle tvořilo několik katastrálních obcí a osad, případně jejich částí. Ty měly ve své kompetenci hlavně majetek a hospodaření obcí. Nadřízeným orgánem obcí v oblasti samosprávy se roku 1865 stala volená okresní zastupitelstva a jejich vedení, tzv. okresní výbory. Tvořili je zástupci měst, obcí, i velkostatků. Do jejich kompetence patřil dozor nad hospodařením obcí, záležitosti chudinské, lékařské, silniční, požární ochrana a další. V roce 1928 byly samosprávné okresy zrušeny a jejich kompetence prakticky spojeny se státní správou, představovanou Okresním úřadem v Jičíně. Formálně byla nová okresní zastupitelstva, i okresní výbory politického okresu, nadále částečně voleny, částečně jmenovány. V letech 1939-1945 navíc podléhalo vše německým orgánům. Po osvobození se vrátily předokupační poměry s jednou velkou změnou: byl vytvořen systém národních

výborů, do něhož byla začleněna i finanční správa. V roce 1945 vznikl v Sobotce, stejně jako ve všech obcích, místní národní výbor. Dne 1. května 1971 byl Sobotce po několikaletém úsilí vrácen statut města, o nějž přišla automaticky se vznikem místních národních výborů v roce 1945. Městský národní výbor v čele města pak existoval do roku 1990, kdy městské záležitosti začalo řídit nově zvolené městské zastupitelstvo.

4.2 Základní geografické a socioekonomické údaje

Město leží zhruba na polovině vzdálenosti mezi Mladou Boleslaví a Jičínem, 80 km severovýchodně od Prahy, ve výšce 305 m n.m. Pro průmyslové podnikání nebyly v Sobotce předpoklady, hlavně chyběla tekoucí voda jako zdroj energie. Veškeré pracovní aktivity jsou zde proto soustředěny na drobné podnikání, jako jsou řemeslná a zemědělská výroba a obchod. Většina obyvatel dojíždí za prací do Mladé Boleslavi nebo Jičina. Neocenitelným bohatstvím města jsou přírodní krásy a literární tradice. Největší kulturní akcí s dlouholetou tradicí je festival literatury a mluveného slova, Šrámkova Sobotka, jehož první ročník se konal již v roce 1956.

Sobotka se nalézá v nejvýchodnějším cípu Královéhradeckého kraje. Má devět základních sídelních jednotek a devět částí. Její katastrální výměra je 19,31 km², rozkládá se na sedmi katastrálních územích. Části se nazývají Čálovice, Kdanice, Lavice, Sobotka, Spyšova, Staňkova Lhota, Stéblovice, Trní a Zajakury. Město je obcí tak zvaného II. stupně přenesené působnosti s pověřeným obecním úřadem. Okresním městem je Jičín, který je pro Sobotku zároveň i obcí III. stupně přenesené působnosti s rozšířenou působností. Počet obyvatel hlášených k trvalému pobytu v Sobotce k 31.12.2015 je 2 357.

4.3 Vybavenost města

V Sobotce je základní škola, základní umělecká škola, mateřská škola, zdravotní středisko s obvodními a odbornými lékaři, rehabilitační středisko, pošta, dvě banky. Městem prochází železniční trať Mladá Boleslav – Stará Paka. Vzhledem k poloze Sobotky na silniční trase z Prahy do horských středisek v Krkonoších městem projíždějí i linky dálkových autobusů. K volnočasovým aktivitám mohou občané využít místní sokolovnu, fotbalové hřiště, tenisový kurt, koupaliště. V Sobotce rozvíjí činnost za podpory města i několik spolků a sdružení. Z nich můžeme jmenovat Sportovní klub, TJ Sokol, Mateřské centrum, Vlastenecko dobročinná obec baráčníků, Pionýrská skupina, spolek Šrámkova

Sobotka. Městu patří i lovecký zámek Humprecht s barokními interiéry, postavený v letech 1666-1668. Zámek je dominantou kraje a jedním ze symbolů Českého ráje.

4.4 Organizační struktura města

Sobotku spravuje patnáctičlenné zastupitelstvo. Schází se pravidelně jednou za tři měsíce, v případě potřeby i na mimořádných zasedáních. Zasedání jsou veřejná, jejich termíny s programy jsou vyhlašovány s dostatečným předstihem na úřední desce a v místních médiích. Zastupitelstvo zřídilo ze zákonné povinnosti kontrolní a finanční výbor. V čele města stojí starosta, zastupuje ho jeden místostarosta. Obě tyto funkce jsou vykonávány jako dlouhodobě uvolněné funkce členů zastupitelstva. V Sobotce je volena pětičlenná rada, která zřídila jako své iniciativní a poradní orgány komisi kulturní a bytovou a sociální komisi. Městský úřad má stavební úřad a čtyři úseky. Úsek podatelny, úsek životního prostředí, úsek ekonomický a úsek sociální a vnitřní správy. Je zde zřízena funkce tajemníka.

5 Komunální volby 2014

5.1 Lokální politické subjekty

Volby do zastupitelstev obcí byly vyhlášeny na 10. a 11. října 2014. Nejpozději do 5. srpna 2014 měly volební strany podat kandidátní listiny registračnímu úřadu. O registraci kandidátních listin musel registrační úřad informovat starostu obce nejpozději do 23. srpna 2014. Do 8. října 2014 měli kandidáti nebo zmocněnci volební strany typu politická strana, politické hnutí nebo jejich koalice, možnost vzdání se nebo odvolání kandidatury.

Registračním úřadem pro volby do zastupitelstev obcí v Sobotce je Městský úřad Sobotka. Ten pro volby do zastupitelstva zaregistroval a vydal rozhodnutí o registraci celkem pěti následujícím subjektům. Politická strana Česká strana sociálně demokratická – vylosované číslo 1, sdružení nezávislých kandidátů a politického hnutí STAN Živá Sobotka – vylosované číslo 2, Křesťanská a demokratická unie-Československá strana lidová – vylosované číslo 3, sdružení politické strany a nezávislých kandidátů Občanská demokratická strana a nezávislí – vylosované číslo 4, TOP 09 – vylosované číslo 5.

5.2 Volební programy kandidujících stran

V mimořádné příloze dvouměsíčního periodika, vydávaného Městským kulturním střediskem, Zpravodaje Šrámkovy Sobotky, byla každému kandidujícímu subjektu nabídnuta možnost se v této příloze prezentovat.

ČSSD v úvodu prezentace uvádí částku, kterou se zásluhou strany ČSSD podařilo pro město získat, a jak byly tyto prostředky využity. Slibují, že pokud kandidáti ČSSD dostanou v nadcházejících volbách důvěru občanů, znovu využijí faktu, že ČSSD je aktuálně vládní stranou, že vede i Královéhradecký kraj. Bylo by proto možné opět získat pro další rozvoj města prostředky a výrazně tak přispět k finančnímu zajištění plánovaných akcí. Dále zdůrazňují důležitost shody zastupitelů na obecně prospěšných řešeních, dohody na vytvoření dlouhodobější koncepce rozvoje města. Plán rozvoje na období sedmi příštích let nazývaný se „Sobotka – vize 22“ má tyto hlavní body: zlepšení vzhledu města, zlepšení služeb, další rozvoj města a obcí, bezpečnost všech, zajištění veřejného pořádku, ochrany obecního a soukromého majetku, volný čas všech obyvatel města, mladé rodiny s dětmi, lepší informovanost občanů a zajištění rychlé informace v případě mimořádných

událostí. Pro realizaci plánu rozvoje města navrhuje ČSSD vytvoření poradního sboru zastupitelstva složený z odborníků na čerpání dotací z kraje, z fondů Evropské unie a přípravy projektové dokumentace. Zastupitelé by podle jejich mínění měli být především ti, kteří už něco dokázali nebo chtějí aktivním způsobem prosazovat další rozvoj města. Dále představují jednotlivé kandidáty, jak je uvedeno v příloze č. 3.

ŽIVÁ SOBOTKA chce, aby dvacetiletá tradice nezávislých v Sobotce pokračovala, proto sestavili kandidátku z aktivních lidí, kteří pro město něco dělají. Rekapituluje působení nezávislých kandidátů na radnici v předešlém volebním období, v některých činnostech chtějí pokračovat, dále vyjadřují podporu akcím, které se dosud nepodařilo realizovat. Na přední místa staví bezpečnost ve městě, pokračování rekonstrukce historického středu města, zkvalitňování života ve městě. Jako hlavní priority staví obnovu městského centra, dopravní a technickou infrastrukturu; stadion a multifunkční hřiště; bezpečnostní situaci. Kandidáti jsou uvedeni příloze č. 4.

KDU-ČSL nabádá voliče, aby vybírali konkrétní lidi tak, jak je znají, jak pracují a žijí, jak se budou věnovat problémům, které přináší každodenní život. Za své kandidáty slibují, že podpoří mimo jiné akce pro rozvoj přidružených obcí, provedení rekonstrukce chodníků, oprav místních komunikací, provádění údržby a oprav kulturních památek ve městě a okolí. Dále že budou usilovat o zlepšení spolupráce příspěvkových a zájmových organizací, posílení mezigeneračních vztahů, o uskutečnění některých již vypracovaných projektů, o vytváření zázemí pro volnočasové sportování dětí, o revitalizaci městských budov, o zapojení všech občanů pro podávání připomínek a podnětů, jak zlepšit úklid a čistotu veřejných prostor. V neposlední řadě budou hledat způsob, jak vyřešit v rámci platných právních norem neutěšený stav některých soukromých objektů a jak více zpřístupnit sportoviště na stadionu pro děti základní školy. Představují rovněž své kandidáty, uvedené v příloze č. 5.

ODS A NEZÁVISLÍ chtějí podpořit realizaci některých cílů. V oblasti místních komunikací výstavbu kruhového objezdu na křižovatce ulic Jičínská a Spyšovská, v oblasti cestovního ruchu výstavbu parkoviště u hřbitova včetně nutného sociálního zázemí. Dále v oblasti majetku města vyřešit nové využití některých budov nacházejících se na náměstí a v oblasti sportu zrekonstruovat multifunkční sportovní hřiště v parku u nádraží.

Zdůrazňují důležitost kvalitních projektových příprav pro získání dotací. Dále následuje představení kandidátů, jak je uvedeno v příloze č. 6.

TOP 09 představují svůj program v základních tezích, přístupech a zásadách chování svých kandidátů, kdy samozřejmostí je transparentní, odpovědné a spravedlivé rozhodování a chování všech jejich kandidátů v případě zvolení do zastupitelstva. Chtějí efektivně vynakládat obecní prostředky při správě a provozu města, podporovat základní školu, sport, kulturu a místní spolky při jejich činnosti. Zapojit občany do rozhodovacích procesů, zveřejňovat všechny podstatné informace o činnosti města a úřadu na internetu, podporovat domácí podnikatele a zaměstnanost v nejbližším okolí, úpravy územního plánu. V závěru uvádějí v případě volebního úspěchu svoji připravenost ze svého středu postavit kandidáta, který bude ochoten a schopen převzít za město tu nejvyšší zodpovědnost. Rovněž představují své kandidáty, uvedené v příloze č. 7.

5.3 Kandidátní listiny

ČSSD podala kandidátní listinu s patnácti kandidáty, z nichž tři jsou členy strany. Jsou zapsaní na prvním, třetím a osmém místě kandidátní listiny. Průměrný věk kandidátů je 42 let, na kandidátní listině jsou zapsané dvě ženy. Kandidáti Jaroslav Šolc, Slavomír Kolomazník a Irena Mikulecká byli členy předešlého zastupitelstva.

ŽIVÁ SOBOTKA – sdružení politického hnutí Starostové a nezávislí a nezávislých kandidátů rovněž svými kandidáty naplnilo celou kandidátní listinu. První dva zapsaní kandidáti jsou členy hnutí. Průměrný věk kandidátů za Živou Sobotku je 41 let, kandiduje pět žen. Kandidáti Jan Janatka a Barbora Špicarová Stašková mají za sebou práci v předchozím zastupitelstvu, kdy Jan Janatka zastával funkci místostarosty a Barbora Špicarová Stašková funkci radní.

KDU-ČSL podala zcela zaplněnou kandidátní listinu kandidáty v průměrném věku 52 let. Z kandidátů jsou dva, zapsaní na dvanáctém a patnáctém místě, členy KDU-ČSL. Osm žen je nadpoloviční většinou všech kandidátů strany. Stanislav Tlášek, Jan Jirásek a Jana Knapová byli členy předchozího zastupitelstva. Stanislav Tlášek byl starostou, Jan Jirásek členem rady.

ODS A NEZÁVISLÍ – sdružení politické strany a nezávislých kandidátů podalo patnáctičlennou kandidátku. Pouze jeden kandidát je členem strany, zapsaný je na prvním

místě. Průměrný věk kandidátů sdružení je 42 let, za sdružení kandidují tři ženy. Žádný z kandidátů nebyl členem předešlého zastupitelstva.

TOP 09 podala rovněž kandidátku s patnácti členy, jejichž průměrný věk je 48 let. Mezi kandidáty jsou čtyři ženy. Dva členové strany jsou zapsaní na osmém a patnáctém místě. Kandidáti Lubor Jenček, Luboš Patka a Renata Bašová byli členy předchozího zastupitelstva. Lubor Jenček a Luboš Patka byli radní.

Všechny kandidující subjekty postavily plné kandidátní listiny. Napříč všemi kandidátkami bylo zapsáno z celkového počtu 75 kandidátů dvaadvacet žen, což je zhruba 29 % z celkového počtu kandidátů. Nejmladší kandidát ve věku 20 let, nejstarší dva kandidáti ve věku 73 let.

5.4 Volební účast

Volební účast v posledních komunálních volbách v roce 2014 byla 51,06 %. Z počtu 1 943 voličů zapsaných ve volebním seznamu přišlo volit 992.

V grafu přílohy č. 8 vidíme, že v Sobotce je volební účast ve srovnávaných obdobích vždy o trochu vyšší, než na celonárodní a krajské úrovni, a jenom ve dvou obdobích (1998 a 2002) je nižší, než na okresní úrovni. V roce 1994 byla volební účast 70,45 %, v roce 1998 53,43 %, v roce 2002 51,98 %, v roce 2006 56,09 % a v roce 2010 57,42 %. Údaje vypovídají, že volební účast v obci není nikterak vysoká, nikdy však neklesla pod 50 %. Průběžně se volební účast v Sobotce pohybuje mírně přes 50 %, pouze v období roku 1994 to bylo 70 %. Vyšší volební účast v roce 1994 byla jistě dána skutečností, že se jednalo o první komunální volby.

6 Volební výsledky a vytvoření orgánů samosprávy

6.1 Výsledky komunálních voleb

Sobotka tvoří jeden volební obvod. Plně obsazené kandidátní listiny podalo 5 subjektů, z toho 3 registrované politické strany, 1 sdružení politického hnutí a nezávislých kandidátů a 1 sdružení politické strany a nezávislých kandidátů. Z celkového počtu všech 75 kandidátů bylo 10 s politickou příslušností, zbývajících 65 bez politické příslušnosti.

Poslední volby do zastupitelstev obcí se konaly 10. a 11. října 2014. Volební komise dvou volebních okrsků vydaly 992 obálky, což je účast 51,06 % z 1943 voličů zapsaných do seznamu. Voliči přidělili 12 533 hlasy z 14 880 možných. Mezi zvolenými jsou 4 ženy, věkový průměr zvolených je 43,6 let. 2/3 zastupitelů byly členy zastupitelstva předchozího. Pouze tři noví zastupitelé mají politickou příslušnost, ostatních dvanáct je bez politické příslušnosti. V následující tabulce č. 1 jsou uvedeni zvolení zastupitelé, seřazení podle čísla vylosovaného jejich straně a podle počtu obdržených hlasů. S celkovým počtem 433 hlasy je na prvním místě lídr ČSSD, Jaroslav Šolc, v těsném závěsu lídr sdružení politického hnutí a nezávislých ŽIVÁ SOBOTKA Jan Janatka, který obdržel 429 hlasů a na třetím místě kandidát KDU-ČSL, Jana Knapová s 388 hlasy, která byla na kandidátní listině zapsaná v pořadí na druhém místě.

Tabulka 1 Výsledky voleb - zvolení kandidáti do zastupitelstva města Sobotka

Kandidátní listina		Kandidát					Hlasy		Pořadí zvolení
číslo	název	pořadové číslo	příjmení, jméno, tituly	věk	Navrh. strana	Polit. přísl.	abs.	v %	
1	ČSSD	1	Šolc Jaroslav	60	ČSSD	ČSSD	433	15,88	1
1	ČSSD	2	Vítina Josef	37	ČSSD	BEZPP	248	9,10	2
1	ČSSD	9	Kolomazník Slavomír Mgr.	38	ČSSD	BEZPP	217	7,96	3
2	ŽIVÁ SOBOTKA	1	Janatka Jan Bc.	38	STAN	STAN	429	13,97	1
2	ŽIVÁ SOBOTKA	3	Badová Zdeňka Mgr.	35	STAN	BEZPP	326	10,61	2
2	ŽIVÁ SOBOTKA	5	Kolda Jiří Ing.	36	STAN	BEZPP	322	10,48	3
2	ŽIVÁ SOBOTKA	2	Špicarová Stašková Barbora M.A.	35	STAN	STAN	308	10,03	4
3	KDU-ČSL	2	Knapová Jana Mgr.	50	KDU-ČSL	BEZPP	388	14,35	1
3	KDU-ČSL	4	Tlášek Stanislav	64	KDU-ČSL	BEZPP	379	14,02	2
3	KDU-ČSL	1	Jirásek Jan Ing.	43	KDU-ČSL	BEZPP	373	13,80	3
4	ODS a nezávislí	3	Zejbřík Roman	50	NK	BEZPP	139	17,35	1
5	TOP 09	1	Jenček Lubor Ing.	38	TOP 09	BEZPP	380	11,74	1
5	TOP 09	2	Patka Luboš Bc.	40	TOP 09	BEZPP	367	11,34	2
5	TOP 09	3	Lupínek Pavel Mgr.	46	TOP 09	BEZPP	305	9,42	3
5	TOP 09	6	Bašová Renata	45	TOP 09	BEZPP	240	7,41	4

Zdroj: Volební server ČSÚ (<http://volby.cz/>), vlastní zpracování

ČSSD s patnáctičlennou kandidátkou obdržela celkem 2 725 hlasů (21,74 %) a získala tak 3 mandáty. Její kandidát získal celkově nejvyšší počet hlasů ze všech 15 zvolených zastupitelů. Další její kandidát se ze zapsaného 9. místa na kandidátní listině dostal mezi první tři zvolené. To, že mu voliči vyjádřili podporu, může ukazovat na spokojenost voličů s jeho prací v předešlém zastupitelstvu. Výsledky ustavujícího zasedání však pro ČSSD již příznivé nebyly. Jejich zvolení zastupitelé nezískali žádný z postů ve vedení města. Snad jim to nevezme chuť aktivně pracovat v zastupitelstvu a plnit předvolební sliby dané svým voličům.

ŽIVÁ SOBOTKA měla kandidátku s 15 členy, obdržela 3 070 hlasů (24,5 %) a získala 4 mandáty. Měla kandidáta s druhým nejvyšším počtem z celkově získaných. Byl to bývalý místostarosta, občané ho jistě chtěli opět mít ve vedení města, proto mu přidělili své

hlasy. Na ustavujícím zasedání byl tento zastupitel zvolen místostarostou. Další zvolený zastupitel byl zvolen členem rady.

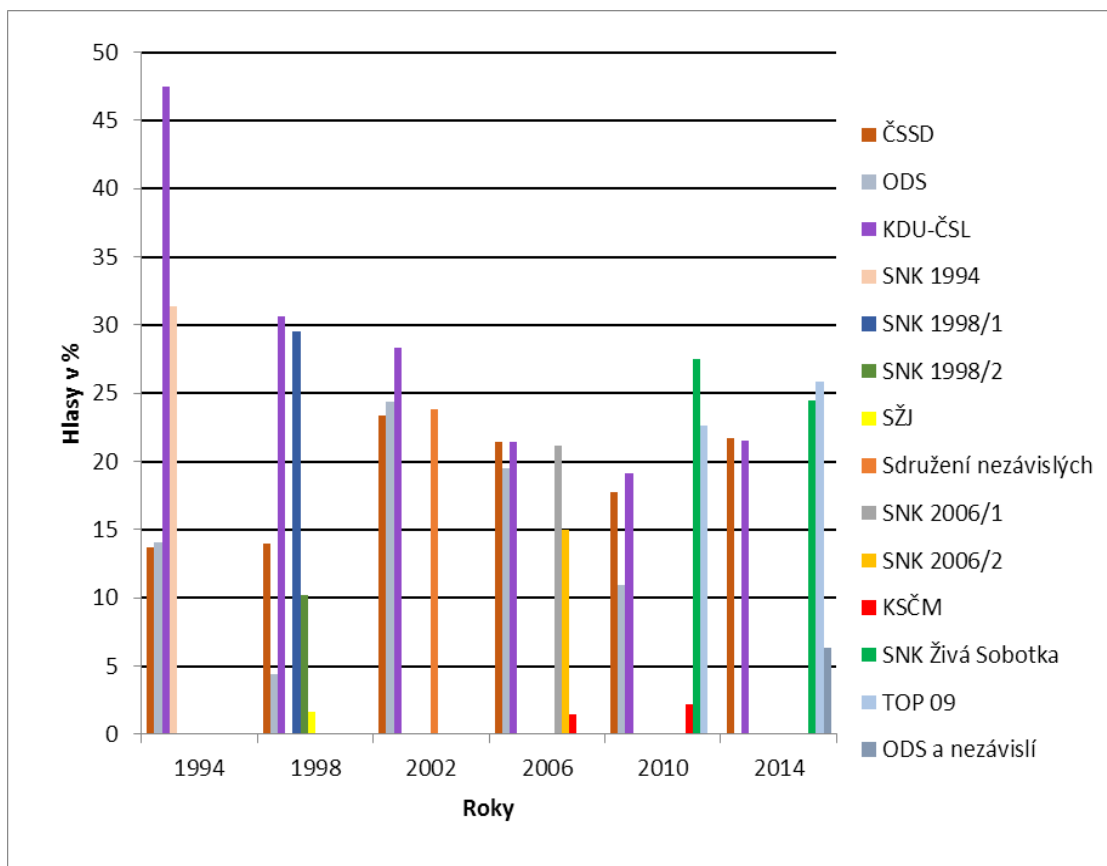
Patnáct kandidátů KDU-ČSL obdrželo 2 702 hlasy (21,56 %), přepočtené na 3 mandáty. Třetí nejvyšší počet získaných hlasů z celkového získal její kandidát. Jeden zastupitel byl zvolen členem rady. Mezi kandidáty KDU-ČSL byl i bývalý starosta. Z rozhovoru s ním bylo zjištěno, že v případě zvolení a navržení do funkce starosty by se kandidatury vzdal. Chtěl by ale pracovat v zastupitelstvu a při práci využít zkušenosti nabyté při své dosavadní činnosti. Byl zvolen předsedou finančního výboru, své zkušenosti tak jistě uplatní.

ODS a nezávislí obdrželi celkem 801 hlas (6,39 %) a získali pouze 1 mandát. Zvolen byl kandidát zapsaný na třetím místě, který získal po přepočtu absolutně nejvyšší počet hlasů v procentech ze všech zvolených (17,35 %).

TOP 09 měla 15 člennou kandidátku, obdržela 3 235 hlasů (25,81 %) a získala 4 mandáty. Počtem získaných hlasů se strana umístila na pomyslném prvním místě. Z jejích zastupitelů byl zvolen starosta a jeden člen rady, který se stal zároveň předsedou kontrolního výboru.

Následující graf č. 1 ukazuje přehled o kandidujících stranách a jejich úspěšnosti v komunálních volbách v Sobotce od roku 1994.

Graf 1 Kandidující subjekty ve volbách do zastupitelstva obce od r. 1994

Zdroj: Volební server ČSÚ (<http://volby.cz/>), vlastní zpracování

Z grafu č. 1 je patrné, že od prvních komunálních voleb podávají pravidelně svoji kandidátku KDU-ČSL, ČSSD, různá sdružení nezávislých kandidátů a ODS. Ta ale v roce 2014 podává kandidátku ve sdružení s nezávislými. TOP 09 kandiduje po svém vzniku poprvé v komunálních volbách 2010 a hned se dělí o hlasy voličů s ostatními stranami s nejvyššími počty hlasů. Tradici úspěchu KDU-ČSL můžeme odůvodnit venkovským rázem města, kde lidé ve větší míře uznávají tradiční a křesťanské hodnoty. V roce 1994 obdržela strana 47,46 % hlasů, čímž o 15 % hlasů převýšila Sdružení nezávislých kandidátů, umístěné na druhém místě. Nesmíme opomenout ani nezávislé kandidáty, kteří v různých sdruženích kandidovali již od roku 1994. V letech 1998 a 2006 byly podány kandidátky dvou různých sdružení nezávislých kandidátů. Pro volby v roce 2010 bylo utvořeno sdružení nezávislých kandidátů ŽIVÁ SOBOTKA, které chce tradici nezávislých

v Sobotce udržet. Pro volby v roce 2014 Živá Sobotka podala kandidátku ve sdružení s politickým hnutím Starostové a nezávislí. ČSSD začala ve volbách v letech 1994 a 1998 s úspěšností necelých 14 % hlasů, postupně ale tuto úspěšnost zvyšuje, s malým výkyvem v roce 2010. V letech 2006 a 2010 podala kandidátku i KSČM s minimální úspěšností u voličů. Stejně tak SŽJ v roce 1998. Samostatný nezávislý kandidát v historii komunálních voleb v Sobotce nikdy nekandidoval.

6.2 Srovnání výsledků komunálních voleb s volbami na jiných úrovních

Pokud srovnáme výsledky voleb do zastupitelstva obce s výsledky posledních voleb do zastupitelstev krajů (Královéhradecký kraj, rok 2012) v Sobotce, zjišťujeme, že občané dali v krajských volbách nejvíce hlasů ČSSD, potom TOP 09 (ve sdružení se Starosty pro KHK). Další v řadě následuje KSČM a ODS. Výsledky voleb v komunálních a krajských volbách se liší. Důvodem může být skutečnost, že do krajského zastupitelstva voliči dávají hlasy více podle kandidující strany, protože osobně znají minimum kandidátů.

Přistoupíme-li ke srovnání výsledků voleb do zastupitelstva obce s výsledky voleb do Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR (rok 2013) v Sobotce, ukazuje se, že nejvíce hlasů dali občané ČSSD, hned potom ANO 2011, dále KSČM a TOP 09. Rovněž výsledky voleb v komunálních a parlamentních volbách jsou odlišné. Ale ve srovnání výsledků voleb krajských a parlamentních lze určitou podobnost nalézt.

Ve volbách do zastupitelstev krajů bylo voliči přiděleno nejvíce hlasů ČSSD. Celkem 181, což činí 28,36 %. Na druhém místě je sdružení TOP 09 a Starostové pro KHK (143 hlasy), dále KSČM (102 hlasy), potom ODS (60 hlasů). Výsledky celého Královéhradeckého kraje byly od druhého místa v jiném pořadí. První ČSSD, druhá KSČM, třetí Koalice pro KHK – KDU-ČSL-VPM a čtvrtá ODS.

V parlamentních volbách dostala v Sobotce nejvíce hlasů ČSSD, celkem 257, což činí 21,9 %. Další nejvyšší počet hlasů dostalo ANO 2011 (234 hlasy), KSČM (205 hlasů) a na čtvrtém místě je TOP 09 se 137 hlasy. Celorepublikové výsledky jsou sice na prvních čtyřech místech v pořadí shodné s výsledky komunálními, dál se ale liší.

Odlišnost výsledků voleb v komunálních, krajských a parlamentních volbách můžeme zdůvodnit tím, že v komunálních volbách občané volí konkrétní osobnosti, které osobně znají, a chtějí, aby pracovali v místním zastupitelstvu. Nezáleží na tom, za jakou stranu

kandidují. Kdežto v krajských i parlamentních volbách voliči málokdy osobně znají konkrétní kandidáty, proto spíš dávají své hlasy celým stranám.

Tabulka č. 2 poskytuje přehled výsledků posledních voleb do zastupitelstev krajů v roce 2012 v Sobotce.

Tabulka 2 Výsledky voleb do zastupitelstev krajů v roce 2012 (KHK - první čtyři)

Strana	Získané platné hlasy	Platné hlasy v %
ČSSD	181	28,36
TOP 09 a Starostové pro KHK	143	22,41
KSČM	102	15,98
ODS	60	9,40

Zdroj: Volební server ČSÚ (<http://volby.cz/>), vlastní zpracování

Tabulka č. 3 poskytuje přehled výsledků posledních voleb do Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR v roce 2013 v Sobotce.

Tabulka 3 Výsledky voleb do PSP ČR v roce 2013 (první čtyři)

Strana	Získané platné hlasy	Platné hlasy v %
ČSSD	257	21,90
ANO 2011	234	19,94
KSČM	205	17,47
TOP 09	137	11,67

Zdroj: Volební server ČSÚ (<http://volby.cz/>), vlastní zpracování

Otřesy na celostátní úrovni v roce 2013, způsobené politickou krizí, na komunální úroveň nijak nepronikly.

6.3 Koaliční vyjednávání

Jakmile byly známy výsledky voleb, mohla začít koaliční vyjednávání. Rozhovory se zvolenými zástupci čtyř kandidujících subjektů bylo zjišťováno, zda vůbec, a jak, probíhala koaliční jednání před ustavujícím zasedáním zastupitelstva města.

Z rozhovoru se zástupcem ČSSD, Zastupitelem 1 se dozvídáme, že při sestavování kandidátní listiny oslovovali své známé a sympatizanty strany, zda by nechtěli kandidovat v komunálních volbách. Úplné zaplnění kandidátky činilo jistý problém, potýkali se s nechutí lidí kandidovat. Po vyhlášení výsledků voleb došlo ke schůzce zvolených kandidátů za ČSSD, na které bylo konstatováno, že na základě rozložení přidělených mandátů a vytvoření avizované koalice mezi TOP 09 a ŽIVOU SOBOTKOU s osmi mandáty, nemá koalice vytvořená ze zbývajících stran žádnou šanci, aby uspěla při volbě postů ve vedení města. Přesto se domluvili, že budou svého kandidáta navrhnout na starostu, zejména když tento kandidát získal od voličů nejvyšší celkový počet hlasů.

Zastupitel 2 za KDU-ČSL uvádí, že, stejně jako v ČSSD, vzali na vědomí skutečnost vytvoření koalice mezi TOP 09 a ŽIVOU SOBOTKOU, a proto nechali volbám starosty, místostarosty a dalších členů rady volný průběh. Navrhli však svého kandidáta na člena rady. Již delší čas před podáním kandidátní listiny měli vybrané kandidáty, vše připravovali na společných schůzkách.

TOP 09 dle Zastupitele 3 již při sestavování kandidátek měla představu spolupráce ve vedení města s konkrétními lidmi z ŽIVÉ SOBOTKY. Kandidátní listinu dali dohromady snadno, oslovovali více lidí, z kterých kandidátku dali dohromady. Podle pořadí zápisu na kandidátní listině mohli předvídat, kdo bude pravděpodobně zvolen. Před ustavujícím zasedáním se zvolení zástupci TOP 09 a ŽIVÉ SOBOTKY sešli na společném jednání. To, že se v případě volebního úspěchu spojí v koalici, bylo jasné již před volbami.

Rozhovor se Zastupitelem 4 za ŽIVOU SOBOTKU potvrzuje skutečnosti, které uvedl Zastupitel 3. Živá Sobotka neměla problém s doplněním kandidátů na své listině.

Z rozhovorů se zástupci jednotlivých stran, vyplynulo, že i v malém městě s patnáctičlenným zastupitelstvem probíhají před ustavujícím zasedáním koaliční jednání, aby se formovaly místní samosprávné orgány.

6.4 Ustavující zasedání

Ustavující zasedání Zastupitelstva města Sobotka se konalo dne 6. listopadu 2014 od 18.00 hod. Dosavadní starosta Stanislav Tlášek, jako předsedající, všechny přivítal, konstatoval usnášeníschopnost zastupitelstva a přečetl program jednání, který byl schválen všemi hlasy.

Prvním bodem jednání byla Zpráva o výsledku voleb. Celkový přehled o počtu voličů, volební účasti a počtu hlasů je uveden v následující tabulce 4.

Tabulka 4 Výsledky voleb - přehled o počtu voličů, volební účasti, počtu hlasů

Počet volených členů zastupitelstva	Počet volebních obvodů	Okrsky			Voliči zapsaní v seznamu	Vydané obálky	Volební účast v %	Odevzdané obálky	Platné hlasy
		celkem	zpracov.	v %					
15	1	2	2	100,0	1943	992	51,06	992	12533

Zdroj: Volební server ČSÚ (<http://volby.cz/>), vlastní zpracování

Z údajů zjišťujeme, že z celkového počtu 1943 voličů přišla svůj hlas do dvou volebních místností odevzdat nepatrně větší polovina. Z počtu možných přidělených 14 880 platných hlasů voliči přidělili 12 533 platné hlasy.

Následující tabulka 5 ukazuje rozložení hlasů mezi kandidujícími subjekty a počty získaných mandátů. Mezi ČSSD, Živou Sobotku, KDU-ČSL a TOP 09 bylo téměř rovnoměrně rozděleno 14 mandátů, kdy ŽIVÁ SOBOTKA a TOP 09 získaly po 4 mandátech, ČSSD a KDU-ČSL po 3 mandátech a zbývající 1 mandát získala ODS. Rozdělení mandátů dává v potaz myšlenku, zda při vytváření koalic před ustavujícím zasedáním nedocházelo k zajímavé situaci, kdy by koalice vytvořily vždy strany se čtyřmi a třemi mandáty a na straně s jedním mandátem by bylo rozhodnutí, ke které koalici se přikloní.

Tabulka 5 Výsledky voleb - počty hlasů, počty získaných mandátů

Kandidátní listina		Hlasy		Počet kandidátů	Přepočtený základ dle počtu kandidátů	Přepočtené % platných hlasů	Počet mandátů
číslo	název	abs.	v %				
1	ČSSD	2 725	21,74	15	12 533,00	21,74	3
2	Živá Sobotka	3 070	24,50	15	12 533,00	24,49	4
3	KDU-ČSL	2 702	21,56	15	12 533,00	21,55	3
4	ODS a nezávislí	801	6,39	15	12 533,00	6,39	1
5	TOP 09	3235	25,81	15	12 533,00	25,81	4

Zdroj: Volební server ČSÚ (<http://volby.cz/>), vlastní zpracování

Všichni členové nově zvoleného zastupitelstva, uvedení v tabulce 1 na str. 37, složili slib člena zastupitelstva, což stvrdili svými podpisy.

Dále byl určen zapisovatel a ověřovatelé zápisu z ustavujícího zasedání. Ověřovateli byli zvoleni Jan Jirásek a Jaroslav Šolc. Následně zastupitelé jednali o stanovení způsobu voleb orgánů obce, kdy na počátku jednání byli seznámeni se základními zásadami a pravidly veřejného a tajného hlasování. Bylo uvedeno, že od roku 1990 je v Sobotce zvykem tajné hlasování se závěrem, že zatímco při tajném hlasování je naprosto legitimní volit z navržených kandidátů i sám sebe, při veřejném hlasování to nebývá zvykem, zejména s ohledem na možný střet zájmů. Návrh, aby volba starosty, místostarosty, členů rady a předsedů výborů proběhla tajným hlasováním, byl schválen všemi zastupiteli. Poté byla zvolena tříčlenná volební komise a její zapisovatel. Volební komise byla zvolena ve složení Slavomír Kolomazník, Renata Bašová a Zdeňka Badová. Dále bylo rozhodnuto o pořadí voleb. Zastupitelstvo schválilo volbu jednotlivých funkcí v pořadí podle svého významu a tak, jak je uvedeno v zákoně o obcích. Tedy volba starosty, místostarosty, dalších členů rady, dále předsedy finančního výboru a předsedy kontrolního výboru. Pátým bodem bylo určení počtu místostarostů a funkcí členů zastupitelstva, kteří budou pro výkon funkce dlouhodobě uvolněni. Zastupitelé schválili, aby starosta vykonával svoji funkci jako dlouhodobě uvolněný, jeden místostarosta jako dlouhodobě uvolněný. Další tři členové rady budou svoji funkci vykonávat jako neuvolnění členové zastupitelstva. Nové zastupitelstvo tak navázalo na stejný systém z předcházejících volebních období.

Šestáým bodem ustavujícího zasedání zastupitelstva města je samotná volba starosty, místostarosty, členů rady a předsedů výborů. Předně jsou zastupitelé seznámeni s volebním řádem, který je součástí dokumentace ze samotného jednání. Volební řád byl schválen. Na starostu města padly dva návrhy. Jmenovitě Jaroslav Šolc a Lubor Jenček. Oba navržení se ke své kandidatuře vyjádřili. J. Šolc: „Chci se vyjádřit, proč kandiduji na starostu města. Na městě jsem pracoval již 12 let, vykonával jsem funkci místostarosty. Podílel jsem se na stavbě DPS, ČOV, kanalizace a plynofikace. Také jsem získal nejvyšší počet hlasů a cítím to jako závazek k voličům. Děkuji.“ L. Jenček: „Nejsem si jist, zda mě znáte, nejsem rodák. 18 let funguji v Sobotce jako stavař a technik. Moje rozhodování nebylo snadné. Viděl bych jako ideálního starostu kombinaci právníka, ekonoma a technika. Já mohu samozřejmě nabídnout pouze třetinu, ale věřím, že moje praxe stavebního projektanta a zkušenosti z realizací staveb budou uplatněny.“ Následovala volba tajným hlasováním.

Zapisovatelka volební komise seznámila přítomné s výsledky, kdy Lubor Jenček získal 11 platných hlasů, Jaroslav Šolc získal 4 platné hlasy. Starostou města Sobotka byl zvolen Lubor Jenček.

Předsedající, teď už „minulý“ starosta, předal slovo a předsednictví zasedání nově zvolenému starostovi.

Dalším bodem byla volba místostarosty. Nově zvoleným starostou Luborem Jenčkem byl na místostarostu navržen Jan Janatka. Jiný návrh přednesen nebyl. Při hlasování obdržel navržený kandidát 15 hlasů. Místostarostou města Sobotka byl zvolen Jan Janatka.

Dále se přistoupilo k volbě členů rady. Navrženi byli Luboš Patka, Jan Jirásek, Jaroslav Šolc, Jana Knapová a Barbora Špicarová Stašková. V hlasování obdržel Jan Jirásek 10 platných hlasů, Jana Knapová 8 platných hlasů, Luboš Patka 11 platných hlasů, Jaroslav Šolc 6 platných hlasů a Barbora Špicarová Stašková 10 platných hlasů. Členy rady byli zvoleni Luboš Patka, Jan Jirásek a Barbora Špicarová Stašková.

Následně proběhla volba předsedů výborů. Na předsedu finančního výboru byli navrženi Stanislav Tlášek a Jiří Kolda. V hlasování obdrželi Stanislav Tlášek 10 platných hlasů, Jiří Kolda 5 platných hlasů. Předsedou finančního výboru byl zvolen Stanislav Tlášek. Na předsedu kontrolního výboru byl navržen Jaroslav Šolc a Luboš Patka. Jaroslav Šolc se kandidatury hned po navržení vzdal. Poté starosta konstatoval, že předsedou kontrolního výboru se stal Luboš Patka.

Ve výsledku volby starosty se ukázal vliv vytváření koalic a vyjednávání před ustavujícím zasedáním. Zvolený Jaroslav Šolc, který získal nejvyšší počet hlasů - 433, nakonec nebyl zvolen do navržené funkce starosty, do dalších funkcí nebyl ani navrhován. Kandidatury do funkce předsedy kontrolního výboru se vzdal.

Dále proběhlo určení oddávajících.

7 Závěr

Sobotka je malé město ležící v nejvýchodnější části Královéhradeckého kraje, k 31.12.2015 má 2 357 obyvatel. Většina občanů dojíždí za prací do Mladé Boleslavi nebo do Jičína, ostatní pracovní aktivity se zde soustřeďují na drobné podnikání v řemeslné a zemědělské výrobě a v obchodu. Ráz města je venkovský, lidé se přiklánějí k tradičním hodnotám. Můžeme tím odůvodnit, proč občané ve volbách do místní samosprávy málo volili kandidující pravicovou ODS a své hlasy pak téměř rovnoměrně rozdělili mezi ostatní kandidující strany. Velikost města a vzájemná blízkost lidí, kteří se navzájem znají, ovlivňuje přidělování hlasů konkrétním osobnostem.

V obci zaregistrovalo své kandidátní listiny ve volbách do zastupitelstev obcí pět volebních stran. ČSSD, sdružení nezávislých kandidátů a politického hnutí Starostové a nezávislí - ŽIVÁ SOBOTKA, KDU-ČSL, sdružení politické strany a nezávislých - ODS A NEZÁVISLÍ a TOP 09, to znamená tři registrované politické strany, jedno sdružení politického hnutí a nezávislých kandidátů a jedno sdružení politické strany a nezávislých kandidátů. Nezávislí kandidáti v různých sdruženích kandidovali již od roku 1994. V letech 1998 a 2006 byly podány kandidátky dvou různých sdružení nezávislých kandidátů. Pro volby v roce 2010 bylo utvořeno sdružení nezávislých kandidátů ŽIVÁ SOBOTKA, které chce tradici nezávislých v Sobotce udržet. Nezávislí kandidují v Sobotce pravidelně již od roku 1994 v různých seskupeních, v letech 1998 a 2006 podala své kandidátky dvě sdružení. Sdružení Živá Sobotka kandidovalo již podruhé. Samostatný nezávislý kandidát v Sobotce doposud nekandidoval. Pro volby v roce 2014 Živá Sobotka podala kandidátku ve sdružení s politickým hnutím Starostové a nezávislí. ČSSD začala ve volbách v letech 1994 a 1998 s úspěšností necelých 14 % hlasů, postupně ale tuto úspěšnost zvyšuje, s malým výkyvem v roce 2010. V letech 2006 a 2010 podala kandidátku i KSČM s minimální úspěšností u voličů. Stejně tak SŽJ v roce 1998. Samostatný nezávislý kandidát v historii komunálních voleb v Sobotce nikdy nekandidoval. Všechny kandidující subjekty využily své možnosti obsadit kandidátní listiny plně všemi 15 místy.

Z celkového počtu 75 kandidátů bylo 10 s politickou příslušností, zbývajících 65 bez politické příslušnosti. Tento údaj je ovlivněn skutečností, že politické strany mají v obci velmi malé základny, proto při sestavování kandidátních listin jejich členové oslovují své

známé, kolegy ze zaměstnání, sousedy, kteří by měli chuť v případě zvolení pracovat pro svoji obec. Někdy je oslovují pouze proto, aby zaplnili celou kandidátní listinu.

K volbám se dostavilo zhruba 51 % voličů zapsaných v seznamu, byly odevzdány 992 obálky s hlasy. Celkově tak byla volební účast vyšší než na okresní, krajské i republikové úrovni. Vyjma roků 1998 a 2002 tomu tak bylo při každých volbách. Účast nikdy neklesla pod 50 %. Voliči pokládají komunální volby za důležité. Při hlasování voliči přidělili 12 533 hlasy. Po přepočtu hlasů tak kandidující strany získaly mandáty: ČSSD tři, ŽIVÁ SOBOTKA čtyři, KDU-ČSL tři, ODS A NEZÁVISLÍ jeden a TOP 09 čtyři. Analýzou volebních výsledků zjišťujeme, že Občanská demokratická strana potvrzuje celorepublikový trend svého ústupu, což se projevilo i při sestavování kandidátky, která byla postavena ve sdružení s nezávislými kandidáty.

Pomocníkem při získávání hlasů voličů volebními stranami je předvolební kampaň. Všechny kandidující strany se v rámci této kampaně prezentovaly v místním periodiku. Některé strany ještě doručovaly občanům do schránek samostatné informační letáky. V základu všechny shodně uvádějí, že jejich prioritami je zlepšení vzhledu města, rozvoj kultury, pokračování již probíhajících projektů. Voliči pokládají plnění volebních slibů za velmi důležité a skutečnost, že strana svým slibům dostala (v malém městě si mohou snadno ověřit), ovlivňuje jejich rozhodování. Toho jsou si všechny volební strany vědomy.

Mandáty byly přepočtem přidělených hlasů mezi strany, až na ODS a nezávislé, rozděleny rovnoměrně. Po povolebním vyjednávání a ustavujícím zasedání však výsledky zisku míst ve vedení města již tak rovnoměrné nejsou. TOP 09 získala post starosty a jednoho člena rady, ŽIVÁ SOBOTKA získala post místostarosty a jednoho člena rady, KDU-ČSL získala post člena rady. Funkce předsedů finančního a kontrolního výboru získaly KDU-ČSL a TOP 09. ČSSD, ačkoli získala 3 mandáty a měla lídra s nejvyšším počtem celkově přidělených hlasů, nezískala žádnou z funkcí ve vedení města. Skutečnost, že v předcházejících komunálních volbách v roce 2010 kandidovaly úplně stejné strany (pouze ODS nebyla ve sdružení s nezávislými a sdružení nezávislých kandidátů Živá Sobotka nebylo ve sdružení s politickým hnutím STAN) a stejně tak si strany rozdělily shodný počet mandátů, jako ve volbách v roce 2014, může dokazovat, že s prací zastupitelstva zvoleného v minulých volbách byli občané spokojeni a nevznikla potřeba změny.

Práce potvrdila, že úzký sociální prostor daný malou velikostí města, z něho vyplývající vzájemné osobní vztahy a blízkost, ovlivňují již samotné sestavování kandidátních listin. Velkou úlohu mají nezávislí kandidáti, kteří kandidují jak ve sdružení, tak jsou zapsaní na kandidátkách politických stran, kde tvoří naprostou většinu. Tím byla potvrzena i malá členská základna politických stran v obci. Výsledky hlasování ukázaly, že v Sobotce voliči nevolí celé volební strany, ale při svém hlasování využívají přednostních hlasů. Kandidáta vybírají dle osobní znalosti, vyjadřují tak ve volbě osobní sympatie ke kandidátovi. Povolební vyjednávání a utváření koalic sehrálo důležitou úlohu. Voliči nejvíce preferovaný kandidát nezískal na ustavujícím zasedání žádnou z funkcí ve vedení města. Je jistě v zájmu a přáním soboteckých občanů, aby „stranické“ soupeření na ustavujícím zasedání bylo odloženo a všichni zastupitelé se spojili při společné práci pro město.

8 Seznam použitých zdrojů

Odborná literatura

BALÍK, Stanislav, 2009. *Komunální politika: obce, aktéři a cíle místní politiky*. Vyd. 1. Praha: Grada. ISBN 978-80-247-2908-4.

BÍLEK, Karol a kol., 2008. *Malé dějiny Sobotecka, I.díl*. Vyd. Sobotka.

BÍLEK, Karol, 2013. *Malé dějiny Sobotecka, II.díl*. Vyd. Sobotka.

ČMEJREK, Jaroslav, 2008. *Obce a regiony*. 1. vyd. Praha: Alfa Nakladatelství. ISBN 978-80-87197-00-4.

ČMEJREK, Jaroslav, Václav BUBENÍČEK a Jan ČOPÍK, 2010. *Demokracie v lokálním politickém prostoru: [specifika politického života v obcích ČR]*. Vyd. 1. Praha: Grada. ISBN 978-80-247-3061-5.

KOČÍ, Roman, 2012. *Obecní samospráva v České republice: praktická příručka s judikaturou*. Vyd. 1. Praha: Leges. ISBN 978-80-87576-28-1.

NOVÁK, Miroslav a Lubomír BROKL, 2011. *Úvod do studia politiky*. Vyd. 1. Praha: Sociologické nakladatelství (SLON). ISBN 978-80-7419-052-0.

Zákony

Ústavní zákon č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky

Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), v platném znění

Zákon č. 491/2001 Sb., o volbách do zastupitelstev obcí a o změně některých zákonů, v platném znění

Ostatní dokumenty

Harmonogram úkolů a lhůt vyplývajících ze zákona č. 491/2001 Sb., o volbách do zastupitelstev obcí a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů a vyhlášky Ministerstva vnitra č. 59/2002 Sb., o provedení některých ustanovení zákona č. 491/2001 Sb., o volbách do zastupitelstev obcí a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, pro volby do zastupitelstev obcí 10. a 11. října 2014

Mimořádná příloha místního periodika Zpravodaje Šrámkovy Sobotky září-říjen 2014, vydaná v říjnu 2014

Zápis z ustavujícího zasedání Zastupitelstva města Sobotka z 6.11.2014

Internetové zdroje

Volební server: Český statistický úřad. 2015. [online]. Praha: Český statistický úřad 2015 [cit. 2016-01-02]. Dostupné z: <http://www.volby.cz/>

Samospráva. *Sobotka* [online]. Sobotka, 2016 [cit. 2016-01-02]. Dostupné z: <http://www.sobotka.cz/samosprava>

Ústní sdělení

Konzultace s pracovníky Městského úřadu Sobotka

Rozhovory se zastupiteli Města Sobotka. Sobotka. Leden 2016

TLÁŠEK, Stanislav. Ústní sdělení. Sobotka. 30. leden 2016

Další zdroje

Osobní poznatky zaměstnance Městského úřadu Sobotka, který je registračním úřadem a zapisovatelkou volební komise na ustavujícím zasedání Zastupitelstva města Sobotka v r. 2014

9 Přílohy

Přílohy:

Příloha č. 1: Tabulka počtu členů zastupitelstva obce stanovovaný podle počtu obyvatel

Počet obyvatel	Počet členů zastupitelstva
do 500 obyvatel	5 až 15 členů
od 500 do 3 000 obyvatel	7 až 15 členů
od 3000 do 10 000 obyvatel	11 až 25 členů
od 10 000 do 50 000 obyvatel	15 až 35 členů
od 50 000 do 150 000 obyvatel	25 až 45 členů
nad 150 000 obyvatel	35 až 55 členů

Zdroj: § 68 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích, vlastní zpracování

Příloha č. 2: Tabulka počtu podpisů na peticích dle § 21 odst. 4 zákona č. 491/2001 Sb. o volbách do zastupitelstev v obcích a o změně některých zákonů

Obec, městská část, městský obvod, popřípadě volební obvod	Potřebné počty podpisů voličů zapsaných v seznamech	
	<i>pro nezávislé kandidáty</i>	<i>pro sdružení nezávislých kandidátů</i>
	z počtu obyvatel obce, městské části, městského obvodu, popřípadě volebního obvodu	
do 500 obyvatel	5%	7%
nad 500 do 3 000 obyvatel	4%, nejméně 25	7%
nad 3 000 do 10 000 obyvatel	3%, nejméně 120	7%
nad 10 000 do 50 000 obyvatel	2%, nejméně 600	7%
nad 50 000 do 150 000 obyvatel	1%, nejméně 1 000	7%
nad 150 000 obyvatel	0,5%, nejméně 1 500	7%

Zdroj: Příloha k zákonu č. 491/2001 Sb., vlastní zpracování

Příloha č. 3: Kandidátní listina strany ČSSD

ČESKÁ STRANA SOCIÁLNĚ DEMOKRATICKÁ						
poř. číslo	Kandidát		Navrhující strana	Politická příslušnost	Povolání	Bydliště
	příjmení, jméno, tituly	věk				
1	Šolc Jaroslav	60	ČSSD	ČSSD	zaměstnanec technického střediska	Čálovice
2	Vitina Josef	37	ČSSD	BEZPP	zootechnik	Sobotka
3	Mikulecká Irena	44	ČSSD	ČSSD	operátor logistiky	Sobotka
4	Horčíková Miroslava	49	ČSSD	BEZPP	podnikatelka	Sobotka
5	Hudec Marek	27	ČSSD	BEZPP	traktorista	Sobotka
6	Jirků Tomáš	28	ČSSD	BEZPP	karosář	Kdanice
7	Plíšek Václav	42	ČSSD	BEZPP	vedoucí výroby	Sobotka
8	Kunst Jaroslav	61	ČSSD	ČSSD	brusič skla	Sobotka
9	Kolomazník Slavomír Mgr.	38	ČSSD	BEZPP	právník	Sobotka
10	Čuda Pavel	46	ČSSD	BEZPP	specialista	Sobotka
11	Hudec Jaroslav	31	ČSSD	BEZPP	provozní kempu	Zajakury
12	Škaloud Petr	44	ČSSD	BEZPP	řidič	Staňkova Lhota
13	Chytrý Michal Ing.	28	ČSSD	BEZPP	konstruktér	Čálovice
14	Borko Michal	42	ČSSD	BEZPP	pracovník logistiky	Trní
15	Pažout Karel	47	ČSSD	BEZPP	zemní práce	Sobotka

Zdroj: Volební server ČSÚ (<http://volby.cz/>), vlastní zpracování

Příloha č. 4: Kandidátní listina strany ŽIVÁ SOBOTKA

ŽIVÁ SOBOTKA						
poř. číslo	Kandidát		Navrhující strana	Politická příslušnost	Povolání	Bydliště
	příjmení, jméno, tituly	věk				
1	Janatka Jan Bc.	38	STAN	STAN	místostarosta	Lavice
2	Špicarová Stašková Barbora M.A.	35	STAN	STAN	socioložka, radní	Sobotka
3	Badová Zdeňka Mgr.	35	STAN	BEZPP	ředitelka mateřské školy	Čálovice
4	Holubová Renata	41	STAN	BEZPP	koordinátor kult. a vzdělávacího centra	Sobotka
5	Kolda Jiří Ing.	36	STAN	BEZPP	ředitel odboru MVČR	Sobotka
6	Čepička Martin	46	STAN	BEZPP	operátor logistiky	Sobotka
7	Lukáš Tomáš Ing.	38	STAN	BEZPP	specialista zajišťování nákupu techniky	Sobotka
8	Vaníček Martin	37	STAN	BEZPP	OSVČ – služby v oblasti BOZP	Stéblovce
9	Havířová Lenka	42	STAN	BEZPP	asistentka vedoucího sadu	Sobotka
10	Kunstová Marta	42	NK	BEZPP	operátor logistiky	Sobotka
11	Hošek Jiří Ing.	66	NK	BEZPP	důchodce	Sobotka
12	Pavlíček Vladimír	31	NK	BEZPP	OSVČ – soukromý zemědělec	Sobotka
13	Huňát František	65	NK	BEZPP	důchodce	Sobotka
14	Škaloud Vladimír	29	NK	BEZPP	konstruktér, programátor	Sobotka
15	Novotný David	34	NK	BEZPP	OSVČ	Sobotka

Zdroj: Volební server ČSÚ (<http://volby.cz/>), vlastní zpracování

Příloha č. 5: Kandidátní listina strany KDU-ČSL

KŘESŤANSKÁ A DEMOKRATICKÁ UNIE-ČESKOSLOVENSKÁ STRANA LIDOVÁ						
poř. číslo	Kandidát		Navrhující strana	Politická příslušnost	Povolání	Bydliště
	příjmení, jméno, tituly	věk				
1	Jirásek Jan Ing.	43	KDU-ČSL	BEZPP	OSVČ	Sobotka
2	Knapová Jana Mgr.	50	KDU-ČSL	BEZPP	ředitelka školy	Sobotka
3	Král Karel	41	KDU-ČSL	BEZPP	referent kvality ŠKODA AUTO	Sobotka
4	Tlášek Stanislav	64	KDU-ČSL	BEZPP	starosta Sobotky	Sobotka
5	Faměrová Dagmar PhDr.	50	KDU-ČSL	BEZPP	kastelánka zámku Humprecht	Sobotka
6	Zahradník Petr	41	KDU-ČSL	BEZPP	THP ŠKODA AUTO MB	Sobotka
7	Drbohlav Jiří Ing.	53	KDU-ČSL	BEZPP	koordinátor údržby ŠKODA AUTO MB	Sobotka
8	Kašpar Pavel	49	KDU-ČSL	BEZPP	dělník VOS Jičín	Sobotka
9	Sekerová Marie Mgr.	73	KDU-ČSL	BEZPP	pedagog důchodce	Sobotka
10	Turyňová Lucie	41	KDU-ČSL	BEZPP	zdravotní sestra	Sobotka
11	Kuchařová Renata Ing.	42	KDU-ČSL	BEZPP	státní úředník	Sobotka
12	Vraný Jan Ing.	68	KDU-ČSL	KDU-ČSL	ekonom důchodce	Sobotka
13	Pažoutová Dana Mgr.	43	KDU-ČSL	BEZPP	personalistka	Sobotka
14	Kyselová Adéla	56	KDU-ČSL	BEZPP	dělnice v sadu	Sobotka
15	Košelková Marie MVDr.	73	KDU-ČSL	KDU-ČSL	veterinární lékař, důchodce	Sobotka

Zdroj: Volební server ČSÚ (<http://volby.cz/>), vlastní zpracování

Příloha č. 6: Kandidátní listina strany ODS A NEZÁVISLÍ

ODS A NEZÁVISLÍ						
poř. číslo	Kandidát		Navrhující strana	Politická příslušnost	Povolání	Bydliště
	příjmení, jméno, tituly	věk				
1	Hejn Petr	45	ODS	ODS	OSVČ	Sobotka
2	Jalovecká Ilona	53	NK	BEZPP	OSVČ	Sobotka
3	Zejbrlík Roman	50	NK	BEZPP	profesionální hasič	Sobotka
4	Kolařík Milan	49	NK	BEZPP	seřizovač	Sobotka
5	Kupec Jiří	41	NK	BEZPP	OSVČ	Sobotka
6	Fiala Miloslav	43	NK	BEZPP	elektromechanik	Staňkova Lhota
7	Louda Miroslav	27	NK	BEZPP	dělník	Sobotka
8	Mareš Petr	46	NK	BEZPP	brusič skla	Sobotka
9	Pajkrť Stanislav	58	NK	BEZPP	OSVČ	Sobotka
10	Hejn Jan	23	NK	BEZPP	asistent prodeje	Sobotka
11	Jedlička Josef	44	NK	BEZPP	dělník	Sobotka
12	Hejnová Zuzana	52	NK	BEZPP	OSVČ	Sobotka
13	Bláhová Aneta	24	NK	BEZPP	kosmetická poradkyně	Sobotka
14	Ajchler Jan	20	NK	BEZPP	student	Sobotka
15	Janů Jiří	56	NK	BEZPP	soukromý podnikatel	Sobotka

Zdroj: Volební server ČSÚ (<http://volby.cz/>), vlastní zpracování

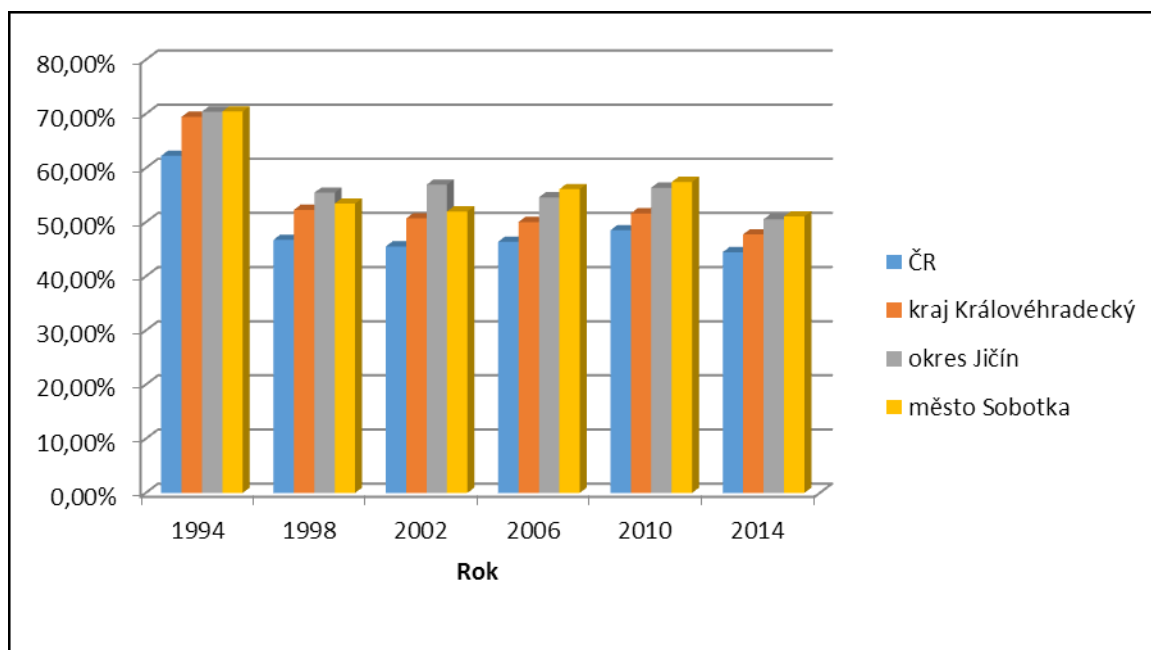
Příloha č. 7: Kandidátní listina strany TOP 09

TOP 09						
poř. číslo	Kandidát		Navrhující strana	Politická příslušnost	Povolání	Bydliště
	příjmení, jméno, tituly	věk				
1	Jenček Lubor Ing.	38	TOP 09	BEZPP	stavební projektant	Sobotka
2	Patka Luboš Bc.	40	TOP 09	BEZPP	IT manažer ŠKODA AUTO a.s.	Sobotka
3	Lupínek Pavel Mgr.	46	TOP 09	BEZPP	právník	Sobotka
4	Fejfar Milan	50	TOP 09	BEZPP	manažer Karlovarské minerální vody a.s.	Sobotka
5	Janoušková Renáta	47	TOP 09	BEZPP	podnikatelka 2k.service	Sobotka
6	Bašová Renata	45	TOP 09	BEZPP	podnikatelka Generali a.s.	Sobotka
7	Cinkeisová Ludmila	60	TOP 09	BEZPP	finanční účetní	Sobotka
8	Macoun Miroslav Ing.	50	TOP 09	TOP 09	stavební projektant AA-consult	Sobotka
9	Helikar Tomáš DiS.	32	TOP 09	BEZPP	vývojový pracovník ŠKODA AUTO a.s.	Sobotka
10	Tomsa Milan	51	TOP 09	BEZPP	vedoucí technického střediska	Sobotka
11	Novák Jaroslav	62	TOP 09	BEZPP	klempíř vzduchotechniky	Sobotka
12	Bradna Jaroslav	35	TOP 09	BEZPP	soukromý zemědělec	Sobotka
13	Ječná Jarmila	47	TOP 09	BEZPP	podnikatelka a vedoucí sadů	Sobotka
14	Dvořák Josef	68	TOP 09	BEZPP	řeznictví & uzenářství	Sobotka
15	Faměra František Ing.	52	TOP 09	TOP 09	jednatel počítačové firmy	Sobotka

Zdroj: Volební server ČSÚ (<http://volby.cz/>), vlastní zpracování

Příloha č. 8: Graf volební účasti ve volbách do zastupitelstev obcí – srovnání

Zdroj: Volební server ČSÚ (<http://volby.cz/>), vlastní zpracování